

Молода Україна

журнал української демократичної молоді

РІК ВИДАННЯ XXXIV

ЛЮТИЙ — 1984 — FEBRUARY

Ч. 330

Михайло Олександрович Муха церковний і суспільно-громадський діяч, колишній член Головної Виховної Ради ОДУМ-у (див. ст. 6)

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario
Gregory Hawryluk
18 Meadowbrook Ave.
St. Catharines, Ont., L2M 7H1

Ihor J. Lysyk
835 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penttinton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed In.
Hopewell, N. J. 08525

Leonid Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

Австралія:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.
Голова ЦК: О. ПОШИВАНІК

Редагус Колегія:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Ю. Смик, О. Харченко,
Л. Павлюк

Адміністратор Зіна Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk

5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630, USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 12.00 доларів

Ціна одного примірника: 1.25 дол.

В Австралії 8.00 дол. (австрал.)

Ціна одного примірника: 90 центів

В Англії і Німеччині 9.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В усіх інших країнах Європи 7.50 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 85 центів (амер.)

В усіх країнах Південної Америки 7.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 65 центів (амер.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає остан-
нє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтерна-
ціональні купони (International coupon) на суму 25 канадій-
ських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів
не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди
відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

З ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — П. Косенко. Ю. Криволап —
Заповіти великого митрополита. П. Матула — Митр. В. Липківський
і відродження УАПЦ. В. Р. — 85-ліття проф., М. Мухи. А. Козуб —
Чи знаєте? Шостий світовий конкурс для молоді ім. М. Бек. Листи
митр. В. Липківського. Д-р А. Лисий — Якою ми хочемо бачити нашу
Православну Церкву. О. Верхівський — 1933 рік. Дм. Чуб — Збірник
поезій Б. Коваленко. В. К. С. — В. Третяк. Т. Мачула — Щоденник.
5-ий спортивний табір. Сторінка Юн. ОДУМ-у. Листи до редакції.

Д-р Юрій КРИВОЛАП

ЗАПОВІТІ ВЕЛИКОГО МИТРОПОЛИТА

Думки з нагоди відкриття і посвячення пам'ятника в неділю 23-го жовтня 1983 року в Осередку
УПЦеркви в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

В ці хвилини великої радості і великого духового піднесення у зв'язку з відкриттям пам'ятника митрополитові Української Автокефальної Православної Церкви, вчасно згадати деякі його заповіді.

Заповідав нам митрополит Василь Липківський докладати зусиль, щоб "Наша Українська Православна Автокефальна Церква мала своїм головним і кінцевим завданням провадити в життя нашого народу чисті заповіді Ісуса Христа — Господа нашого", ніколи не прикривати ним саму неправду і безбожну владу на землі...

Вчив не забувати, що тільки "християнське життя в братерстві і любові в ім'я Господа Ісуса, тільки це життя і може дати нашому народові ту втіху, ту пошану і те величне ім'я, про яке апостол Павло говорив такими словами: "Такі нехай будуть у вас думки, як в Христі Ісусі, Він бувши природи Божої, сам себе принизив, прийнявши вигляд раба, зробив себе подібним до людей, скорив себе бувши слухняним аж до смерті, навіть смерті хрестної. Тим то і Бог (Його) високо підніс і дав ім'я більше від усякого імені, щоб перед ім'ям Ісуса вклонилось всяке створіння, що на небі, і на землі, і під землею, і на всіх мовах, щоб лунало визнання Господа Ісуса Христа на славу Бога Отця."

Казав нам наш митрополит, щоб ми, як християни, "повинні провадити і життя християнське, повинні утворювати в себе дійсну Христову церкву, з себе утворювати нову людину, а з нашого народу новий народ — ... щоб по імені нашому було і життя наше..."

Як часто він, закликав нас дбати про ґрунт. А що ж то за ґрунт, який мав на увазі митрополит Липківський? І чому наші бажання, якщо вони дійсно мусять бути чогось варті, вони мусять мати під собою ґрунт?

"Таким ґрунтом, — почав митрополит Василь, — для нас повинна бути перш за все наука про наше минуле життя, про життя нашого народу, про життя нашої церкви, бо майбутнє, — наголошував він, — завжди є наслідком минулого".

Закликав наслідувати таких, як син короля молдавського Петра Могили, життя і праця якого для нашої церкви "дуже нагадує святителя Василя Великого."

Йому хотілось, щоб "живий, непереможений могилянський дух ніколи не завмирав..."

Варто, щоб він закріпився і в нашій церкві і серед нашого народу.

Київська Духовна Академія, заступниця Києво-Могилянської Колегії, щороку 31-го грудня творила урочистий спомин незабутнього свого фундатора Петра Могили і його помічників і заступників. Варто було б, — звертався до вірних ми-

трополит, — щоб цю традицію перейняла на себе вся Українська Автокефальна Церква, щоб 31-го грудня стало загальним поминальним днем усіх працівників на життя, визволення й піднесення Української Православної Церкви та її народу.

Приклад Петра Могили, — казав митрополит Василь, — навчає нас далі непохитно стояти на ґрунті православної віри, сміливо користуватись для життя й піднесення всіма здобутками людства, навіть своїх ворогів, щоб їхньою зброєю їх же перемагати!

Вірив митрополит і нам заповідав вірити в те, що "життя нашого народу, і взагалі справжнє християнське життя ще спереду, ще справа майбутнього. І ми не можемо собі уявити його інакше, як братерським єднанням, щирим співробітництвом усіх народів, усіх церков на загальне піднесення до кращого. А перед у цьому повинні нести Церкви."

І знову закликав митрополит щоб "увесь народ щиро об'єднався в своїй рідній церкві і від неї збуде сили для перемоги своїх історичних хиб — слабодуховості, зрадливості і всього, що так тяжко його пригноблювало, щоб і Христу Спасителю від щирого серця кликати "Осанна", а не з слабодуховості й зрадництва кричати з ворогами Христа "Розпни Його!"

Заповідав нам Великий митрополит шанувати матір, любити її, дбати про неї... І мав він на увазі не одну матір, а матір Україну, "якій часто доводилось, навіть сьогодні доводиться, як перед Хрестом, стояти перед стражданнями і тяжкими муками своїх дітей, коли татари й турки, й поляки й москалі катували, розпинали, вогнем її палили, як скот продавали..."

Раз-по-раз твердив і закликав митрополит Василь Липківський, щоб "народ, церква-громада наша, вона як була так і є і мусить залишатись одностайна, тверда, міцна, в своєму поступі за Христом, не сміє зупинятися й назад не сміє повернути, хочби й прямувала до Голготи, як Христос. Щоб там не було далі, які б пригоди не виникали для нашого народу на шляху його руху в невідоме майбутнє, в які б нетрі, провалля його не заводили, церква наша — осередок народній — мусить непохитно й неухильно йти своїм шляхом, бо шлях цей завжди для неї видний, як сонце ясний: це Христос. З ним і за ним вона мусить йти, і буде жити, і народів своєму збереже життя."

А з якою любов'ю він говорив про "Релігійність Тараса Шевченка": "...Чи є між нами зараз більш щира, більш дорога, більш близька для нас душа, як душа великого сина України — Тараса Григоровича Шевченка, яка, віримо, неви-

димо присутня між нами... Від цієї душі, як від батька рідного, кожний з нас бажає мати найкращу науку в любові до свого рідного народу, найбільшу підтримку і утіху в своєму житті. На цій душі — на її переконаннях, мріях і стражданнях кожний з нас повинен випробувати і себе самого, оскільки він є дійсний, свідомий українець, оскільки він достоєн вважати себе дійсним сином України.

Де ж брав Тарас Шевченко цю велику силу для своєї душі? ...Візьмемо один з видатних і найбільш сміливих його творів, його "Сон", за який потерпів він тяжкі муки і каторги. В цьому творі — підкреслює митрополит Липківський, — Тарас Шевченко — бідна, самотня людина, недавній кріпак — підняв свій голос проти... безмежної величності царя Миколи Першого, проти великих гір панства, проти тяжких кайданів, що віками кувалися на бідний народ. Що ж дало Т. Шевченкові цю безмежну сміливість? Що подвигнуло його, самотнього вийти на боротьбу з владиками

світу, — питає митрополит і зразу ж відповідає, — Він сам про це каже в заголовку до цього твору: "Дух істини, якого світ прийняти не може, бо не знає Його і не бачить Його". От цей Дух Христовий, Дух істини, як той вогонь горів в душі Т. Шевченка, не давав йому спокою, щоб спокійно зносити неправду людську, цей Дух істини Христової був тим джерелом, про якого питає Шевченко: "Чиї тяжкі руки моє серце запалили і мов тую чорну галич думи розпустили?" От цей Дух істини виливав з душі Шевченка ті вогненні слова — слова, які здавались такими фантастичними, навіть безумними тому світові, який не бачив і не знав тої істини, якою горів, яку розумів Т. Шевченко...

І знову цитати, цитати, цитати... Вони з Старого і Нового Заповітів, вони Апостолів Христових, вони синів великих України... Вони — його заповіді сучасникам і майбутнім поколінням.

І на цих заповідях воістину можна виховувати націю!

Петро МАТУЛА

МИТРОПОЛИТ ВАСИЛЬ ЛИПКІВСЬКИЙ І ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

(Закінчення)

Тяжко уявити собі, щоб така зрозуміла мова, з такою любов'ю до своїх людей висловлена, не мала впливу, не лишала по собі наслідків. І кількість українських парафій постійно зростала. Українська мова завойовувала все більше й більше храмів. "Чин Божественної Літургії Іоана Золотоустого", перекладеної з грецької митр. Липківським і виданої друком у червні 1920 року, швидко розпродався.

Після двохсотлітнього примушеного сну, Українська Церква протирала очі і могутньо зводилася на свої власні ноги!

"Любі брати і сестри, говорив митрополит Липківський, коли ви бачите, що відроджується наша Українська Церква, лунає в храмах і школах наша рідна мова, починається наша рідна освіта, то знайте, що це відроджується душа нашого народу, та душа народня, якої нічим не можна замінити. ..."

Хоч процес відродження Церкви і душі нашого народу поступав задовільно, перед українцями ще лишалася велика і важлива проблема. Щоб новонароджена Українська Церква могла практично усамостійнитися; щоб вона могла зберегти уже здобуте і забезпечити собі майбутність, їй треба було мати своїх єпископів;

Таких, на жаль, як наслідок довгого перебування нашої церкви "в домовині", між будівничими Української Церкви не знайшлося. Та на на-

ше щастя, українці і перед цією проблемою не заломилися. Вони не шкодували жодних зусиль, не нехтували жодною можливістю.

Так ВПЦР довідалася, що в Полтаві є архиєпископ Парфеній Левицький, українець, який прихильно ставився до української церкви і навіть сам почав правити українською мовою. До нього приїхала делегація ВПЦР і він згодився взяти під духовну опіку всі парафії Української Церкви. Він навіть згодився стати митрополитом Української Церкви.

Але як тільки про це все довідалася Москва, патріарх Тихон і його екзарх на Україну М. Єрмаков, почали тероризувати архиєпископа Парфенія і він, на жаль, заломився і в січні 1921 року відмовився від Української Церкви. Це був один із багатьох болючих ударів, що його пережили українці у тій боротьбі.

ВПЦР невтомно продовжувала вишукувати інших єпископів, які з походження були українцями, або прихильно ставилися до УАПЦ. Так вони в Москві знайшли єпископа Грановського, також українця з Полтави. Його Москва ще в 1905 році покарала за те що він із Служби Божої викинув слово "самодержавного". Після того він побував і на Сибірі і на Кавказі і нарешті опинився в Москві. ВПЦР навіязала з ним жваве листування і він подавав надію, що приїде до Києва і очолить Українську Церкву. Але коли пред-

ставник ВПЦР приїхав до нього, щоб разом їхати до Києва, єп. Грановський відмовився, покликаючись на старість і хворобу.

Час ішов. Наближався Всеукраїнський Собор призначений на жовтень 1921 року, а церква лишалася без свого єпископа. Вирішили звернутися до грузинської церкви, яка таким же способом, як і українська, стала автокефальною, лише там знайшлися свої єпископи, які очолили свою церкву. ВПЦР вирядила до Тифлісу двох кандидатів у єпископи — прот. Павла Погорілка і прот. Степана Орлика. Але вони доїхали до Харкова, а далше їх більшовики не пустили.

З Харкова вони поїхали до Катеринослава (Дніпропетровська), бо довідалися, що там є єпископ Вишневський і сподівалися, що він допоможе рідній церкві. Але той категорично відмовився.

Потім вони ще заїхали до Полтави, бо сподівалися, що може єп. Левицький передумає напередодні Собору, але він відмовився і цього разу. І так, кандидати-посли ВПЦР повернулися до Києва на перший день Собору з порожніми руками!

На Соборі, справа набуття свого єпископату стала стрижневою проблемою. І не дивлячись на всі попередні невдачі і розчарування, Собор, прикладаючи надлюдських зусиль щоб знайти своїй Церкві т. зв. канонічну розв'язку проблеми, запрошує екзарха М. Єрмакова. На Соборі зверталися до нього всяко — і з благаннями, і з логікою, і з погрозами, щоб він таки висвятив українських єпископів. Але імперська політика Москви була вищою за християнство і канони і Єрмаков покинув Собор у ворожому настрої.

І так, довгий ланцюг щирх і чесних намагань Української Церкви оформитися по останній традиції висвячування єпископів закінчився ні з чим. Можна собі уявити настрої Собору!

Та разом з цим, ця ситуація внесла остаточну ясність у справу і на наше превелике щастя і гордість, наші попередники-українці підняли тоді голову, гордо глянули на світ і зробили те, що сьогодні виглядає самозрозумілим. Вони зробили те, що сьогодні зробив би Папа ради своєї Польщі, те що жиди роблять ради себе на протязі всієї своєї історії, те що робить кожний себе-шануючий народ і індивідум, а це — стає самостійним, незалежним і міцним в першу чергу, а визнання доконаного факту рештою світу приходить згодом своєю чергою, бо такий є закон природи!

Українці вдалися до первісного християнського способу висвячування і рукоположенням Собору висвятили для своєї Церкви обранця Собору, протоієрея Василя Липківського, на Архiepіскопа і Митрополита України і тим завершили організаційну структуру своєї рідної Церкви.

“Перед вірними з'являється Архiepіскоп Василь, Митрополит Київський і всієї України. Він благословляє людей дикирієм і трикирієм на всі сторони. Люди підводяться з колін. У всіх на очах сльози. Люди бачать перед собою знайденного первоієрарха своєї Церкви — ознаку повноти церковного життя, символ єднання українського народу, бачать свого духовного проводиря”.

Цей великий, потрясаючо-зворушливий історич-

ний акт відбувся недавніх 62 роки тому, 23 жовтня 1921 року.

Цим актом українці відзискали те своє що їм завжди належалося.

Цим актом українці кінчили поневірятися на порогах т. зв. “канонічних братів у Христі” шукаючи від них братської і християнської допомоги.

Як ми тількищо бачили, наші попередники такої допомоги ніколи не отримали, бо ці імперські ієрархи пробували цупко тримати свою жертву на поталу своєї імперії. І навіть уже після того як українці відштовхнули ті смертні обійми і пішли своїм шляхом, вороги не вгавали, кидали каміння їм навздогін та безсоромно і нахабно переконували світ що ієрархія відродженої Української Церкви не є канонічна.

Та з ворогів не дивно...

А тим часом, ієрархія відродженої Української Церкви підняла українську людність до нових висот християнського вчення і українського патріотизму, про що, свого часу, митрополит Іларіон Огієнко сказав: “Жодна з українських організацій не зробила стільки для національного освідомлення Українського Народу, скільки зробила Українська Автокефальна Православна Церква Митрополита Василя Липківського.”

Українці молодшого покоління можуть справедливо дивуватися — чому ж у наших церквах і школах не вчать про митр. Липківського, про того велетня духа, того справжнього Мойсея українського народу, який вивів Рідну Церкву з московської неволі, про ту героїчну сторінку нашої історії коли то наш народ вирівняв свою спину, піднявся на весь ріст і сміливо взяв свою долю у свої власні руки!

У добу усамостійнення найменших народів світу, у добу зростання національної свідомості, у добу ствердження суспільно громадських прав людини, поведінка нашого народу, на чолі з митрополитом Липківським, була б нашої молоді дуже зрозумілою і вона була б за нього горда.

Не виховувати було наші покоління на спадщині митр. Липківського було великою втратою; було закопуванням тих талантів про які навчає нас євангельська притча; було гріхом.

Чому в наш час цього не робиться і як пояснюють такий стан речей провідники нашої спільноти, питання лишається відкритим. А тим часом, молодше покоління дає свою відповідь на ці питання заініціювавши будову пам'ятника митр. Липківському, щоб витягнути на поверхню приховані скарби нашої історії, щоб їх пізнавати і ними гордитися; з вірою що така відповідь не тільки об'єднає історію нашої Церкви в одну тяглість, а також допоможе привести до спільного знаменника православну людність усіх паростків нашої одної Церкви.

**ЧИ даєте Ви нагоду своїм дітям
брати участь у праці ОДУМ-в?**

ЛІТО КАНАДА '84

ЗАЛУЧИМО ЗАВТРИШНЮ РОБОЧУ СИЛУ ДО ПРАЦІ СЬОГОДНІ

Кожному відомо, що літні роботи дають студентам нагоду заробити гроші на продовження студій. Та це лише частина справи. Літні роботи це також найкращий спосіб набути досвід, який улегшить еventуально знайти сталу працю. Працедавці, що наймають студентів, допомагають розвинути здібності, які принесуть їм користі в майбутньому.

Уряд Канади допоможе спонсорам проєктів Літні Канадські Роботи (Summer Canada Works) внесками на платні студентів і зв'язані з роботами поголовними коштами.

**ВИ МОЖЕТЕ ПОМОГТИ
СТВОРИТИ РОБОТИ ДЛЯ
СТУДЕНТІВ ЗА ЛОПОМОГОЮ
ПРОЄКТІВ ЛІТНІХ КАНАДСЬКИХ
РОБІТ.**

Проєкти Літніх Канадських Робіт забезпечують місцевих студентів

продуктивними заняттями. Проєкти повинні давати працю принаймні трьом місцевим студентам і повинні продукувати добра або послуги корисні для громади. Усі роботи мусять бути сталими (повногодинними) і мусять тривати шість до 18 наступних по собі тижнів літом.

**ЧИ ВИ КВАЛІФІКУЄТЕСЯ НА
ФІНАНСУВАННЯ?**

Громади і групи добровольців, професійні і технічні асоціації, більшість місцевих урядів і працедавці приватного сектора кваліфікуються до фінансування Літніми Канадськими Роботами.

КУДИ І ЯК ЗВЕРТАТИСЯ?

Якщо ваша організація має якусь ідею для проєкту Літніх Канадських Робіт, порозумійтеся з найближчим Центром Канадської Праці (Canada Employment Centre)

або бюро Відділу Розвитку Праці (Employment Development) Праці і Іміграції Канада в справі інформацій і за формулярами заяв. **ОСТАННІЙ РЕЧЕНЕЦЬ СКЛАДАННЯ ЗАЯВ — 24 ЛЮТОГО 1984 Р.**

Персонал Центру Канадської Праці може дати вам також ширші інформації про інші програми і послуги Канадської Літньої програми Літня Канада (Канада Літом). Це включає:

- **ЛІТНІЙ ДОСТУП ДО КАР'ЄР** — програма підмоги програма підмоги платням студентів;
- **КАНАДСЬКІ ЦЕНТРИ ПРАЦІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ** — служба розміщення на літні роботи.
- **RCMP і Департамент Національної Оборони** — програми праці для студентів.

Employment and
Immigration Canada

John Roberts, Minister

Emploi et
Immigration Canada

John Roberts, Ministre

Canada

Петро КОСЕНКО

ВІТРИНА

Містечка тихого вітрину, —
Калейдоскоп казкових фарб, —
Заніс я в серці на чужину,
Немовби найдорожчий скарб.

Неспокоєм юнацьким гнаний
Колись по місту я блукав
І світ чудовий первозданий
Душею чуйною вбирав.

Захоплений людським потоком
Я вздовж по вулиці пустивсь,
А потім якось ненароком
Перед вітриною спинивсь.

Дивлюсь: за склом порожня ніша.
Лише на фронтовій стіні
Висить якась стара афіша
Пропагандивної мазні.

В цю мить похмурне скло вітрини
Мов засміялось, ожило, —
В нім личко дівчини-картини
Барвистим маком розцвіло.

Я обернувся. Чарівниця
Мене, мов жаром обдала:
"Ловити гави не годиться,
Коли на тебе ждуть діла."

І зникла. Я рвонувсь за нею,
Але по ній і слід простиг,
І я мою казкову фею
Переконати вже не встиг,

Що я... Ах, шкода слів даремних —
Що раз минуло — не вернеть,
Як не вернути днів буремних,
Чи зрозуміти їхню суть.

Та тільки чомусь, мов сновида,
На перехрестях всіх чужин
Від Гонолюлю до Мадрида
Блукаю я поміж вітрин.

Блукаю без кінця в надії,
Що знов якась з них засія,
Знов оживуть колишні мрії,
І юність вернеться моя.

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1

LONDON, ONTARIO

(PRE-MIX CONCRETE)

О П Е Р Е Т А

БІЙ ПІД КОНОТОПОМ

слова Петра Карпенка-Криниці
муз. Григорія Китастого

буде поставлена

26 лютого, 1984 р. о 3-й год. по обіді
у Торонто, Онтаріо

в Українському Культурному Центрі при
83 Christie St.

участь беруть:

- Ансамбль ОДУМ-у Кобзарі
- Чоловічий хор СУМ-у Гомін
диригент Оксана Метулинська
- Андрій Сорока — баритон
- Василь Лапко — тенор
- Василь Федик баритон
- Ярослав Гальчук — бас

Квитки можна купити в крамницях Арка
в Торонто і Міссісага.

Усіх щиро запрошуємо

ВИЙШЛА КНИЖЕЧКА А. КУЩИНСЬКОГО ПРО ТРИЗУБ

Чикаго, Ілл. — Тут, цього року, з Видавництва Українського Вільного Козацтва вийшла 80-сторінкова книжечка Антона Кущинського п. з. "Державний герб християнської України". Ця праця видана з нагоди наближення Тисячолітнього Ювілею Хрищення Русі-України. На обкладинці — кольорова світлина-мозаїки-ікони, що красується на всю ширину запристольної стіни у катедральному соборі Св. Рівноапостольного Великого Князя Володимира Української Православної Церкви.

Змістом цієї книжечки є історія в різних етапах української держави та його символічне значення. Крім статей А. Кущинського, тут є теж вступне слово Павла Баб'яка п. з. "Вірність хресту — веде до перемоги", уривок з вірша Івана Франка "Хрест", вірш о. Василя Прийми та проповідь о. протпресвітера Федора Білецького.

Цю книжечку, в ціні 6 дол. можна набути, написавши на адресу:

Ukrainian Cossack Brotherhood
2346 W. Rice St., Chicago, Ill. 60622, USA

В. Р.

85-ЛІТТЯ ПРОФ. МИХАЙЛА МУХИ

В неділю 11-го вересня 1983-го р. вшановано заслуженого і довголітнього церковного і суспільно-громадського діяча, проф. Михайла Олександровича Муху. В Катедрі св. Володимира в Торонто, після Служби Божої і відправлення молебня, за здоров'я ювіляра, відбулося скромне але родинне прийняття в аудиторії катедрального будинку. В молебні взяли участь отці: Юрій Ференсів, Дмитро Фотій і Петро Бублик та катедральний хор під управою Валентини Родак. Голова Братства св. Володимира і Ювілейного комітету — Вікентій Літвінов привітав всіх присутніх і згадав про довголітнє головування проф. Мих. Мухи в Братстві який всю силу віддав на користь Православної церкви, народові та особливо українській молоді при нашій Катедрі. Пан Юрій Стефанович розповів про життя ювіляра а протопресвітер Д. Фотій, почесний голова Братства, висловив свою велику пошану і подяку за всю працю і любов до рідної Церкви.

У мистецькій частині програми, учениця 7-ої класи Школи ім. Т. Шевченка при громаді, Софійка Костинюк, з почуттям і гарною дикцією продеклямувала вірш "Наша церква православна". Софійка є також член юного ОДУМ-у, а члени Одумівського ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича у складі: Василя Корця, Оксани Родак, Світлани Ліщини, Олі Корець, Марії Кристюк та Валі Шендел заграли декілька пісень. Керівник ансамблю, В. Родак, привітала ювіляра як бувшого активного члена Головної виховної ради ОДУМ-у, побажала йому кріпкого здоров'я і подякувала за науку, за жертвенну працю та за приклад як треба любити і працювати для нашої української церкви, громади, молоді і народу.

Було багато усних привітів (нпр. від директора школи при катедрі — Віктора Педенка, він же і Старший виховник провідник в ОДУМ-і та від панни Тетяни Дрозд, голови філії в Торонто) і письменних (нпр. Митр. Мстислава з США, Єпископа Василя з Канади), вручено грамоти від Блаженнішого Митр. УПЦ в Канаді, Андрія, від прем'єр міністра Онтаріо — В. Дейвіса та від управи Катебри і Братства.

На закінчення говорив сам проф. Мих. Муха. "Його слово було повне турботи за майбутнє нашої Церкви, нашого буття на цій вільній і багатій землі."

Сказав і про те, що він був присуджений три рази на смерть. Але Божа сила, якій він молився, його захистила. І тому він прирік, "доки життя його", буде служити вірно Богові й рідній Церкві.

Готуємося до 1000-ліття Української Православної Церкви. Провіл нашої Церкви з Вінніпегу призначив проф. Муху головою видавничої комісії на Канаду (також він є головою видавничої комісії в Братстві при Катедрі).

Змагається професор Муха, щоб завершити обов'язки, наложені на нього, щоб їх виконати, щоб ми не з порожніми руками зустрічали знаменний ЮВІЛЕЙ, що саме до нас, живучих в цьому часі, наближається. З рамени Братства, вже здав до друку 5-ий том "В обороні віри", в якому чимало є статей про захист Православної Віри від пофальшованих інформацій "братньої преси", пов'язаних із цією святою подією — 1000-ліття.

Дуже велика і важка відповідальність лягла на його похилі плечі. Але він, своєю вдачею, не здається! Немає часу думати про себе. Не лише сам працює, але й молодших заохочує, а то й підганяє! Щоб відтяжити його хоч трошки в цій відповідальній праці, запросили, щоб Братство очолив Вікентій Літвінов.

Проф. М. Муха багато корисної роботи зробив у своєму житті, зокрема в Торонті при катедрі. Був членом управи, Культ-освітнім референтом, директором Курсів Українознавства, учителем на Курсах, організував різні мистецькі виступи, подавав доповіді, їздив на Собори, дописував до преси, тримав зв'язки з багатьма людьми з різних континентів. А найбільше прислужився, як довголітній голова Братства Св. Володимира, в якому справді був господарем і батьком цієї установи.

Він чудово прикрасив домівку, наче справжній музей, якого гості подивляють! Збагатив домівку різними верстатами, фотографіями, кіновим апаратом. Часто репрезентував Братство на різних імпрезах, з відповідним, розумним словом. Багато статей друкував у "Віснику" на пекучі теми нашого церковного життя.

Ми знаємо, що з цієї дороги проф. М. Муха вже не зійде! Буде світити прикладом для нас і молодих поколінь та вказувати, як треба служити Богові, святій нашій Церкві та своєму народові.

Навчимося шанувати людеy не за життя! Бо що людині з того, що багато доброго промовляють, а вона вже не чує, що з того, що багато квітів кругом її домовини, в знак заслуги, а вона не бачить..."

Отець Дмитро Фотій, молитвою закінчив цю святочну подію.

* Уривок поданий з статті добр. М. Фотій, яка була надрукована у Віснику, 15-го грудня 1983-го р.

МОЛОДЬ – МАЙБУТНЄ НАЦІЇ!

Допомагайте молоді морально і матеріально. ОДУМ потребує Вашої помочі!

ВИСОКОДОСТОЙНИЙ ПАНЕ ПРОФЕСОРЕ!

Я чуюся трохи незвично в товаристві поважних і старших людей, які сьогодні зібралися тут, бо для нас молодих такі нагоди трапляються дуже рідко. Але ця нагода для мене є дуже приємною, бо причиною для цього є відзначення 85-ліття дуже поважної та заслуженої людини, яка не була байдужою до українських молодечих організацій, а зокрема до нашої організації ОДУМ.

Чомусь у нас так прийнято, що старші від нас молодих, часом навіть наші батьки, дивляться на нас молодих як на щось пусте, нічого не варте, навіть належної уваги. Це нас не лише ображає, а й знеохочує до будьякої праці. А нам хочеться, щоб нас хтось вислухав, зрозумів зумів оцінити наші вчинки, бо може ми не завжди є аж такі вже погані.

І ось, серед старших поважних людей знайшлася така особа, яка запримітила в нас молодих щось варте уваги. Ця людина говорить з нами не як з вітрогонами, а як з кимсь надійним, кому можна довіряти й з ким можна навіть співпрацювати. Ми приймаємо заклик цієї людини, ми з великою охотою погоджуємося на співпрацю з нашими пенсіонерами, а значить з нашими дідусями та бабусями, бо нас закликає до цього шанований нами професор Михайло Олександрович.

Шановний пане професор! Ми дуже вдячні вам за це, за вашу увагу до нас молодих, за ваше довір'я до нас.

Нехай Бог тримає вас та вашу шановну дружину при доброму здоров'ї ще на довгі літа!

Філія ОДУМ Торонто
Голова: *Таня ДРОЗД*

Вересня 11-го дня. 1983 року.
Торонто

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у "МОЛОДА УКРАЇНА"

з радіовисильні
СНІН НА ХВИЛЯХ FM 101
в Торонто
КОЖНОЇ СУБОТИ
від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:
Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.

СЛОВО-ПРИВІТ НА ВІДЗНАЧЕННІ 85-ТИ ЛІТТЯ ПРОФ. МИХАЙЛА МУХИ

Всечесні отці, пані добродійки, шановні присутні пані і панове, дорогі діти і молодь, шановна родина, пані Муха — і всім нам дорогий і шановний Професоре Муха!

Ми всі тут сьогодні зібрались, щоб величаво привітати Вас і відзначити Ваш 85-ий ювілей як також багатолітню працю на церковно-громадським полі. Тож прийміть від всіх дітей і учасників Української Школи і Курсів Українознавства, всіх учителів і директорів — теперішніх і всіх, всіх що вже давно чи недавно закінчили свою науку — найкращі побажання, доброго здоров'я, витривалості і надхнення до дальшої праці. Також прийміть подяку за Ваше довголітнє піклування нашою молоддю і за старання поставити її на тверду дорогу української нації і нашої української православної церкви — а зокрема за Ваш вклад у вихованні молоді як директор Курсів Українознавства при нашій катедрі.

Для нашої молоді і дітей Ви, дорогий Михайле Олександровичу, є найкращим прикладом борця. Борця який ціле своє життя присвятив для того щоб українське суспільство стало кращим. Кращим у галузях освіти, Церкви, літератури, громадського життя. Ви є один з дуже малого числа українців який виконує наказ-заповіт нашого каменяра Івана Франка, який сказав:

"Лупайте цю скалу!..

...Зносить і труд і спрагу й голод.

Бо вам призначено скалу оцю розбить"

— і Ви оцю скалу безупинно лупаєте. Якби більше нас українців так сумлінно ставилися до праці в громаді, в церкві, в організації, в школі — то вже давно виконали б той заповіт і та скала вже лежала б подріблена на маленькі камінчики.

Шановний пане професоре — Ви також знаменитий приклад для нашої молоді у Вашій поведінці і ставленні до наших дітей — Ви ніколи не оминаєте моменту позитивно підтримати і поградувати наших дітей — нашу молодь якщо вони щось гідного вчинили, чи запланували чи доконали. Ви завжди висвітлюєте позитивні заслуги і добрі вчинки молоді. За це Вас діти і молодь шанують і люблять.

Тож від тих що Ви так любите, шанують і їм допомагаєте, прийміть глибокий синівський поклон і щире подяку за Ваш труд.

Нехай милостивий Господь подасть Вам душевний спокій і дасть ще доброго здоров'я і сили дочекатися 1000-літнього ювілею Охрещення України. Многії Літа пане Професоре!

Віктор Педенко — директор
Української Школи і Курсів
Українознавства

Катедра св. Володимира, Торонто
11-го вересня, 1983 р.

Андрій КОЗУБ

ЧИ ЗНАЄТЕ?

З радянської преси в Україні

У журналі "Українська мова і література в школі" в № 1 за 1983 р. надруковано повідомлення про те, що в кінці вересня минулого року в Києві, в колишньому диспутному залі Києво-Могилянської Академії відбулись збори присвячені 350-й річниці з дня заснування Києво-Могилянської колегії (а з 1701 р. — Академії), "першого навчального закладу східнослов'янських народів — російського, українського й білоруського".

Організатори цих зборів свідомо стали на шлях фальсифікації історичної правди, тих подій, що дійсно мали місце в Україні на той час, а зокрема, автор цього хронікального повідомлення І. П. Чепіга.

Загально відомо, що в 1632 році в Києві було засновано колегію (на базі злиття двох шкіл), а так зване "воз'єднання" України з Росією було в 1654 році. Коментарі непотрібні, бо тільки з цих двох фактів, двох років, які залишили глибокий слід в українській історії видно, що колегія була центром української культури, науки, центром українського духу, — це в першу чергу, а не "братнього" російського народу, як наголошувалось в матеріалах зборів. Звичайно, в колегії вчилися і росіяни, а також представники інших народів, але вона ніколи не була російською.

Яка ж дійсна історія виникнення Києво-Могилянської Академії? Її створення пов'язане з подіями 16-го та 17-го століття в Україні. В цей час центрами боротьби проти магнатсько-католицької навали Польщі, проти насадження уніятства була українська Церква, монастирі, а також міста, населення яких гуртувалося в організаціях, що звалися братствами. Такі братства були у Києві, Львові, Рівному, Луцьку, Володимир-Волинському і других містах України. Братства мали свої статuti, школи, друкарні, вони вели велику виховну і освітню роботу серед українського народу.

В 1615 р. Київське братство мало школу на Подолі, а в 1631 р., архімандритом Києво-Печерської Лаври Петром Могилою було засновано Лаврську школу, які в 1632 р. були об'єднані в одну, що стала називатись колегією, яка пізніше, на честь її засновника і першого проректора Петра Могили стала називатись Києво-Могилянською Академією.

Ці події відбувались в той час, коли в тогочасній Московщині не було жодного навчального закладу подібного до Київської Академії. Ця академія була першим навчальним закладом на Сході, в місті Києві, столиці і культурному центрі України.

За браком місця не можна дати детальний опис навчального процесу, програми, але загально відомо, що Академія давала високу і різнобічну

освіту, таку ж саму, як і університети західних країн, Німеччини, Франції, Англії та інших. Київська Академія являлась центром розвитку української науки, культури, державної політики, користувалась пошаною і підтримкою козаків Запорізької Січі. В стінах Академії отримали освіту, всесвітньо відомі композитори Д. Бортнянський та М. Березовський, філософ і поет І. Сковорода, свої юнацькі та студентські роки провів в стінах Академії славетний гетьман України, борець за відродження української самостійної держави, Іван Мазепа, ім'я якого назавжди закарбоване в історію українського народу.

Сумнівно, що організаторам цих зборів невідомі дійсні історичні факти, але на жаль, офіційна радянська історична наука стала на шлях свідомого перекручення фактичних подій того часу, замовчення і фальсифікації історії українського народу, як нації, його культури, його минулого.

Все це свідчить про те, до якого рівня і в яких масштабах, нічим не прикриваючись йде процес русифікації України.

Хто ж був присутній на цих зборах? Читаємо, що там були представники культурної громадськості України, а також гості, звичайно ж з Росії. Звісно, що таких представників сучасної української культури як М. Руденко, В. Чорновола, Олеся Бердника та багатьох інших не було запрошено на цю "виставу", для них організовують інші "вистави", з іншими дієвими особами та виконавцями, головна ціль яких — промивання розуму, вихолощення з їхньої душі і серця любові до свого народу, його культури, історії, розуміння того, що вони є пагони української нації, нації великого духа і величчя.

Однак, хочеться вірити в те, що є на Україні українці які пам'ятають і знають історію свого народу, його держави, його величного минулого. Є в Україні звитяжці, що нехтуючи своїм благополуччям свідомо стали, за зовом свого серця на дорогу до правди і вони вірять, хоча знають, що багато з них, і не доживе до тої радісної хвилини. Яскравим прикладом цього є посилення терору і переслідування всіх тих, хто не згідний з офіційною політикою, з диктатом імперської Москви.

ДОПОМАГАЙТЕ, цікавтеся своїми

дітьми — дайте їм нагоду проявити себе в рядах ОДУМ-у!

ПРОГОЛОШЕННЯ КОНКУРСУ "УКРАЇНА В АНГЛОМОВНИХ ВИДАННЯХ"

Шостий Світовий Конкурс для молоді ім.
МАРУСІ БЕК

Зовсім недавно, рідко можна було знайти в англомовних виданнях згадку, чи то про Україну, чи про українців, чи про українське питання. Сьогодні, слова — "Україна" чи "український" — можна вже часто зустріти на сторінках таких видань. Та ледве чи хто з українців настільки зацікавлений, щоб постійно збирати та зберігати такі матеріали для майбутнього дослідника чи історика. Тому започатковано то проведено конкурси збирання таких матеріалів. Ініціатором та першим фундатором тих конкурсів була д-р Маруся Бек.

Проголошуючи шостий конкурс, інформуємо, що ті конкурси заплановані для української молоді у всіх країнах вільного світу. Участь у цих конкурсах є дуже корисна для молоді, бо дає їй можливість побачити, скільки місця та уваги англомовні видання присвячують українським справам, пізнати в якому світлі ті справи показані читачам, перевірити точність поданих фактів чи подій з можливістю спростувати, коли потрібно та взагалі поповнити своє знання та поглибити свою свідомість відносно своєї української спадщини.

Щоб якнайбільше української молоді могло взяти участь, конкурс поділено на два відділи: для молодших, від 14 до 17 років включно, та для старших, від 18 до 24 років включно. Нагороди призначені для обох відділів. Для шостого конкурсу треба збирати матеріали від 1 січня до 31 грудня 1984 р. Зібрані матеріали можна надсилати на адресу Комітету від 1 січня до 31 березня 1985 р. Надіслані матеріали оцінюватиме журі.

За найкращі колекції (взявши до уваги кількість і якість зібраних матеріалів та їх оформлення) учасники будуть відповідно нагороджені.

Для молодшого відділу:

Перша нагорода	300 доларів
Друга нагорода	200 доларів
Третя нагорода	100 доларів

Для старшого відділу:

Перша нагорода —	500 доларів
Друга нагорода	300 доларів
Третя нагорода	200 доларів

Щоб стати учасником цього шостого конкурсу на 1984 рік, необхідно листовно зголоситися до комітету Конкурсу якнайшвидше. Зголошення будуть прийматися від 1 грудня 1983 р. до 1 березня 1984 р. Зголошений учасник одержить від комітету далші потрібні інформації про конкурс та обов'язуючі правила.

Щоб придбати якнайбільше учасників, дуже важливою є підтримка та співпраця батьків, виховників та учителів, які могли б добирати та захочувати найбільш підхожих до участі в цьому конкурсі — з-поміж молоді, яка є під їхньою опікою та на яку вони можуть особисто вплинути.

ЗБОРИ КОША С. В. ОДУМ-У КАНАДИ

Збори Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у Канади відбуваються в останній четвер кожного місяця, в одумівській домівці при 404 Бетирст вул., в Торонто, о 7:30 год. вечора.

В найближчих місяцях збори будуть 23 лютого, 29 березня і 26 квітня.

Всіх зацікавлених членів ОДУМ-у і ТОП-у ласкаво запрошуємо.

Г. Р. С. В. ОДУМ-у Канади

ПОВІДОМЛЕННЯ

Філія ОДУМ-у та відділ ТОП в місті Лондоні, Онт. повідомляють членство ОДУМ-у та ТОП що загальні річні збори відбудуться в неділю 19-го лютого 1984 р., в 2-гій годині по обіді на оселі "Україна" з присутністю членів ГУ ТОП та Г. Ради Коша Канади.

За управи

А. Терентів — голова філії
Г. Володченко — голова ТОП

Тому, що Комітет Конкурсу рішив дозволити не тільки індивідуальну участь, але й групову, — батьки, вчителі, опікуни та інші зацікавлені можуть стати організаторами, а навіть опікунами таких групових учасників серед одумівців, сумівців, пластунів, серед учнів нижчих чи вищих шкіл та навіть серед членів одної родини, які захотіли б збирати матеріали та комплектувати їх.

Зголошення, подаючи повне ім'я та прізвище, вік та точну адресу, прохається надсилати на адресу:

"Ucrainica"
2026 Oakman Blvd.
Detroit, Mich. 48238

За Комітет Конкурсу

мгр. Степан Віхар — голова
Стефанія Шей — секретарка

ЛИСТИ БЛ. П. МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ ЛИПКІВСЬКОГО

Українська книжкова скарбниця збагатилася ще одним цінним і гарним виданням — Листи Митр. В. Липківського, 1933-1937.

Видані листи митр. Липківського були писані до бл. п. о. Петра Маєвського в Канаду. Отець Маєвський упорядкував їх для видання, написав передмову та оформив книгу до друку. "Листи" вийшли книжкою вже після смерті о. Маєвського. "Листи" видало Братство ім. Митр. В. Липківського і увесь наклад (500 примірників) подарувало Комітетові Побудови Пам'ятника Митр. В. Липківському для придбання фондів на будову пам'ятника.

Книга складається з трьох розділів: 1 — Листи друком, 2 — Листи оригінали (фотокопії), і 3 — Листи і Передмова у перекладі англійською мовою. Між ілюстраціями є гарна змістом і виглядом історична пам'ятка — грамота висвяти о. Петра Маєвського митрополитом Липківським підписана митрополитом.

У вступному слові о. Маєвський пише: "Видання цих "Листів" є одним із трьох творів митрополита Василя що вийшли друком. А решта цінних творів що вийшли з під його пера не тільки не були друковані, але безслідно пропали."

"Листувався я з Первосвятителем нашої Церкви від 1933 до 1937 р. коли Митрополита арештовано й заслано невідомо куди. З Митрополитом Василем я був досить близько знайомий, бо працював кілька літ в канцелярії ВПЦРади й часто зустрічався з ним, а також вітав його кілька разів у своїй парафії в Києві."

"Одержав я від Митрополита 19 листів, з них 10 з Києва, а 9 з Олександрівської Слободи (Київ. повіту) куди було заслано його без права переїзду. З огляду на недостачу паперу, листи були писані густо і дуже дрібним почерком. З головніших, теми порушені в листах є такі: а — опис тяжкого тогочасного життя Митрополита; б — відомості про стан нашої Церкви в Україні; в — реакція Митрополита на спробу позбавити голі нашу Церкву в Америці і Канаді й відійти від становища Рідної Церкви (1921) в Україні; г — автобіографія Митрополита; д — пояснення до деяких приписів Уставу церковного — відправ, обряду, тексту богослужбового і т. п.; е — про складання й пересилку поштою проповідей і листів з Києва до Канади."

Крім цих перелічених тем, листи променюють особистістю митрополита Василя. Кожне речення доповнює портрет великої людини, яка, хоч роками була змушена жити у нужді, відірвана від Церкви і людей, проте духовно лишилася великим митрополитом!

Зовнішній вигляд книжки є також дуже гарний. Темносиня обкладинка оздоблена втиснутим золотом: багата, декоративна рамка яка вміщує емблему УАПЦ 1921 р., маленький портрет митрополита та стилеві написи українською і англійською мовами.

НОВОРІЧНЕ ПОБАЖАННЯ

Дорогі Друзі!

Дозвольте розпочати новий 1984 рік привітанням, найліпшими побажаннями та подякою.

Вітаю всіх Вас з успішним закінченням ще одного року організаційного життя.

Бажаю всім Вам доброго здоров'я, завзяття, витривалості й здійснення мрій.

Ніколи не зупиняйтесь на півдорозі. Завжди, всупереч будь-яким перешкодам, прямуйте до своїх запланованих цілей, до своєї мети. В цьому, зластиво, ховається й уся краса нашого життя. Доки в тілі буде дух прямуйте тільки вперед, вперед і вперед!

Уважно ставтесь до змін в загальному й найближчому середовищі. Не вагайтесь, коли треба, вводити навіть радикальні зміни в програмах, статутах і керівництві.

Нехай ніколи не зраджують Вас тимчасові успіхи, труднощі.

Завжди гартуйте свій розум і тіло на нові й нові діла.

Будьте один одному побратимом, братом, сестрою, незрадливим другом.

Бережно плекайте свою віру в Господа нашого Ісуса Христа і в самих себе!

У листопаді минулого року Ви вшанували мене з нагоди шістдесятиріччя. Спасибі Вам велике, друзі мої. Цього вияву пошани ніколи не забуду, як ніколи і не відмовляюсь від Вашої дружби.

Водночас з цією подякою пропоную обміркувати ідею подібного вшанування інших одумівців, за організаційні успіхи і за особисті, в наукових чи якихось інших ділянках.

На мій погляд цю ідею варто обміркувати, обговорити на відповідному форумі, а схваливши провести в життя.

Щасти Вам Боже в усьому, мої дорогі Друзі!

З найглибшою пошаною, Ваш
Микола Французенко (Вірний)
1 січня, 1984 р.

Книга "Листів" дуже надається бути цінним подарунком з нагоди свят Різдва та Великодня. Для старших читачів вона буде рідним подумом пережитих часів; для молодших — це є дороге джерело історії України.

Увесь прибуток з книжки є призначений на закінчення будови пам'ятника митр. В. Липківському та для видання пропам'ятної книги з нагоди будови пам'ятника. Ціна "Листів" (вкл. з пересилкою) є 15 ам. доларів. Чеки слід виписувати на Metropolitan Lypkivsky Fund #760 та пересилати до:

LETTERS
8600 Buckhannon Drive
Potomac, MD 20854, USA

Діловий Комітет
Побудови Пам'ятника

Д-р *Анатолій ЛИСИЙ*

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ

Найперше **УКРАЇНСЬКОЮ**. В цьому не може бути ані компромісу ані відступу.

УКРАЇНСЬКІСТЬ нашої православної церкви означає для нас не лише назву, бо назва без змісту є порожня. Це означає для нас її мова, зміст, характер, її приналежність до української нації, як невід'ємна частина її організму.

УКРАЇНСЬКІСТЬ нашої православної церкви ми хочемо бачити в кожній хвилині її буття та в кожному вияві її праці. Це значить, що українськість нашої церкви повинна звучати в наших церквах, коли ми приходимо до неї, в словах і діяннях її провідників і священослужителів, в щоденній праці кожної української православної громади.

УКРАЇНСЬКІСТЬ нашої церкви також означає позбуття навіки тієї православної церкви, яка сиділа упирем на тілі нашого народу століттями і яка була зброєю гнобителів його.

УКРАЇНСЬКІСТЬ нашої православної церкви ми вбачаємо не в зреченні наших національних інтересів заради всеобіймаючих засад християнства. Навпаки її українськість полягає для нас в тому, що ми практикуємо християнську етику і любов найперше в середині нашого власного українського суспільства.

УКРАЇНСЬКІСТЬ нашої православної церкви для нас означає нашу приналежність до української нації, бо церква і народ є нерозривні. Віками український народ будував свою церкву і церква повинна будувати народ. Це є ані націоналізм, ані шовінізм. Це є потреба для нашого самозбереження і обов'язок перед нашими нащадками.

УКРАЇНСЬКІСТЬ нашої православної церкви означає для нас ясно викреслену ціль. Кожен народ є носієм власної духовності і культури. Вони є вічні і незнищені. Вони були і будуть. Ворожа церква століттями руйнувала нашу духовність і культуру. Лише народ їх утримав. Ми хочемо бачити нашу церкву такою, яка підсилює сили нашого народу і стоїть на сторожі його здобутків, як це роблять церкви народів інших.

УКРАЇНСЬКІСТЬ нашої православної церкви для нас значить не виховування рабів, бо раб, незалежно якою мовою говорить, залишається рабом. Раби ж є здібні лише на стихійний вибух, тимчасову помсту. В історії раби ніколи не будували держав. Так само і раби українські її не збудують.

УКРАЇНСЬКІСТЬ нашої православної церкви це не є вибір. Це наше призначення від першого подиху нашого життя і означає приречення до останнього. Бо "... не можна рідну матір вибирати..."

ЗБОРИ ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

Рада директорів корпорації "Україна" повідомляє що загальні річні збори корпорації відбудуться в неділю, 4-го березня 1984 р., о 2-ій год. по обіді, на оселі "Україна", в Дорчестер, Онт., Канада (околиця м. Лондону).

На зборах: звіти членів дирекції про діяльність корпорації; звіт контрольної комісії і фінансового контролера; вибір голови корпорації, директорів, члена контрольної комісії та фінансового контролера.

Закликаємо всіх членів прибути. Приїдьте і огляньте новий будинок що є в процесі будови.

Запрошуємо також на товариський обід членів корпорації що буде о 12:30 год. дня.

Іван Данильченко — 1-ий заст. голови та орг. реф. корпорації

НОТИ ДЛЯ БАНДУРИСТІВ

Із поширенням кобзарського мистецтва в Америці та Канаді, виникла потреба підготувати ноти, підручники та інші учбові матеріали бандуристам, особливо для шкіл, ансамблів і таборів. З рамени Товариства Українських Бандуристів та у співучасті Української Капелі Бандуристів оформилась комісія підготувати такі матеріали та опікуватися педагогічною частиною таборів, курсів і вишколів.

До цього часу, д-р Ігор Махлай — координатор комісії, видав два збірники нот для бандури. У першій збірник входять 15 пісень і 10 вправ для початківців, а друга книжка — середній рівень — 12 пісень, більшість із хоровими партіями. Ці збірники за декілька місяців були розпродані. В наступнім місяці вийдуть збірники нар. пісень середнього рівня, колядок, вправ та передрук першого збірника для початківців. На майбутнє планується підготовка творів Григорія Кистастого, музика на слова Шевченка та інструментальні сольові твори. Декілька осіб почали працю над підручниками для інструкторів і дітей.

Якщо хтось зацікавлений співпрацювати з комісією, замовити збірники або пожертвувати на кобзарське видавництво, просимо звертатися до:

Bandura Educational Commission
Dr. Ihor Mahlay — coord.
4403 Tamarach Drive
Parma, Ohio 44134 USA

Олександр Ол. ВЕРХІВСЬКИЙ

1933 РІК

Уривок із книжки "Диктатура"

Давши писану обіцянку бюрократові Альфредові — я її чесно виконую. Жодної політики! Я працюю як спеціаліст і, між іншим, уділяю багато часу диням, сімена яких привіз ще з Швайцарії. Я всіляко ухиляюсь від висування догори, бо знаю, що в Союзі Союзі людина в тіні є більш безпечна, ніж та, на яку вже дивляться... В мене єдина думка: дочекатись часу, коли я зможу відкрито поділитись думками з собою подібними про бруталну підлість диктатури в ім'я диктатора. Це моя постійна ідея, і для неї я живу. І те, що я в тіні, лише помагає моїм спостереженням. Я бачу не все, але досить багато.

1933 рік. Мене, як спеціаліста, командирують (очевидно проти мого бажання) в так зване МТС до містечка Тетіївого (Київщина). Іду — не можна не їхати: ГПУ. Станція Тетіїве. Звідси чотири кілометри до МТС, а в ній політвідділ — організатор життя всього району. Вийшовши з вагону, направився до маєтку, де знаходився центр. Іду. Ранній ранок, ніжний квітень — щойно зійшло сонце, від землі здіймається пара. В повітрі висять сотні жайворонків і щебечуть славу життю. А життя прекрасне... Пробивається молода, зелена травичка, де-не-де голубою радістю цвітуть проліски. Золота кульбаба, ніби маленьке променисте сонце, майже кричить про своє право на життя. І фіялка — особлива квітка, скромна, немов соромлива дівчина, ховає свою красу в тінь власного листя, але її запах своїм тонким ароматом притягає життя — до неї летить, пробудившись бджола, щоб пити нектар... Тисячі всяких комах снують сюди-туди, щось несуть, чогось шукають, щось роблять, творять.

Я йду ще вологою, але вже стверділою дорогою — цього прекрасного весняного дня, але... відчуваю, що, хоч тут повно життя, авсе таки чогось бракує. Вже пройшов цілий кілометр, але не зустрів жодної людини. Дорога пуста, пусті поля, не чути веселої мови хлібороба, не видно навіть дітей, не оре плуг, не йдуть з граблями веселі дівчата, щоб "причесати" грядки, не проскакує на коні молодий парубок куди-небудь, чого-небудь... Кому ж співає жайворонок? Для кого цвітуть квіти? Кому гріє сонце? Пусто... Але ось кущик, на горбик, а під ним сидить жінка з дитиною: мати! Це для неї цей чудовий день; для неї пташині пісні, запах квітів — для неї вся благодать життя, яку так щиро розливає сонце — для матері з дитиною на руках вся радість життя! І я йду, гордий за жінку, що дарувала світові людину, яку природа зустрічає відкритими обіймами... Але, пройшовши попри них, я зупиняюсь і думаю: а чому ж ця жінка, що присіла біля куща, така нерухома? Може вона спить? Мене щось хвилює і я рішаю вернутись і підійти до неї. І чим ближче до неї підходжу, тим більше мене

щось лякає... бо голова аж занадто схилена, якимсь неприродно осунулися її плечі, та й дитина аж занадто тиха — може ссе? Може смоче промінь сонця, щоб колись вирости і дзвінким голосом передати світові соняшну мудрість? Але ні... не те... тут щось інше... І ось я підходжу близько до цієї групи: мати й дитя. Але мати нерухома, а нова людина теж не показує ознак життя — вони мертві... Тоді, ніби злодій, я сходжу з горбика на свою дорогу і йду — а за моїми плечами лишається ганьба, ім'я якій: Сталін.

Іду далше, ще кілометр, і бачу: назустріч мені йде чоловік. Так ось кого зустрічає весняний день! Це йде господар землі: орач і сівач! Це йде селянин, що любить труд і свою прекрасну, хоч і важку, працю — орати землю, вкидати в неї зерно, радіти його сходом, і збирати врожай. І все ближче і ближче підходить до мене цей орач і наш годувальник. Але, Боже, що з ним?! Він аж занадто товстий, він розпух — так ніби цілу зиму проспав на печі. І як же повільно він іде, ледве повзе... І що це за чоловік? Лице в нього синє, босі ноги ніби ступні у слона, очі божевільні... Підійшовши до мене, він сміється тихим і страшним сміхом. Каже він: "стидно, стидно-вам"! і усміхається. І мені стало дійсно стидно... Я почуваюсь падлюкою, бо цей чоловік опух від голоду, а я щойно починаю пухнути — яка ганьба! І я проходжу попри нього, а за мною лишається ганьба, ім'я якій: Сталін.

Іду ще два кілометри. І ось я опинився перед садибою — гарна, давня садиба "панів", які покинули її і втекли від жаху, який переживаємо ми. І будинок, і парк, і всякі будови — все ціле. Значить місцеві селяни не були грабіжниками — вони "чужого" не чіпали. Тут і розташувався політвідділ. Підходжу до воріт цього маєтку. Думав, що побачу тут охорону, або хоч дижурного сторожа — але ні: свобода і демократизм! Поміщиків уже нема. Коло воріт лежать... два трупи: один сивий, старший чоловік, а другий — юнак. Обидва пухлі і жахливі. Припікаюче сонце гріло їх і тисячі мух кружляли над ними і сиділи купами у впавинах їх очей. Вони — ці люди вмерли від голоду тому, що нова система колективізації не потребувала їх — вони "куркулі". Вони не могли стати падлюками, які б перетворилися в повних холуїв того, чие ім'я: Сталін. Стояв я над цими трупами і не вірив, що бачу дійсність, а не кошмарний сон. Навіть якби це був сон, то й тоді я мусив би проснутись! Але для чого? Що міг би я зробити? Пустити кулю в свій лоб? Ні, так дешево я себе не віддам! Прийде час (а я в це вірю, як в світову гармонію) і я представлю рахунок отим падлюкам, що захватили життя в свої руки, щоб смертю воз-

двигнути пам'ятник своїй геніяльності. Сьогодні трудніше жити ніж вмерти — але я повинен жити. Я мушу переступити через ці трупи, які кричать за справедливістю і за пімстою. І я їх переступив, вірячи в майбутнє.

Політвідділ містився в панському будинку, де мене зустріла група євреїв, які творять "колегію", від якої залежить життя їх району. "Мудрий" бождь використовував для цього "діла" переважно троцькістів — для мерзенного "діла" — організування голоду. Ті троцькісти, що були замішані в опозиції, або яких в тім підозрівали, боячись кари, були примушені — рятуючи своє життя — намагатись прислужитись своєму ворогові, і, виконуючи його волю, винищували людей в ім'я свого спасіння. Хто знайомий зі сталінською системою, той не буде цьому дивуватись, біда лише в тім, що в багатьох з них не вистачило розуму, щоб збагнути, в яку ролю вони попали, виконуючи це "діло". Та розрахунки Сталіна були точні — ті, кого він послав, кинули на себе тінь фактичного переведення голоду, що й породило проти них ненависть. Це, очевидно, входило в плян нової колгоспної системи сталінської доби — головний винуватець остався на боці, а це дало йому пізніше можливість говорити про "перекручування". Одначе, мою метою тут не є описувати фокуси "перекручувань" — я лише хочу передати те, що бачив, чув і переживав.

Коли я ввійшов в кабінет політвідділу, я застав там трьох євреїв і агронома — українця. "Колегія" — бачачи моє небажання тут працювати — чомусь відразу стала на мою сторону в тім, щоб вернути мою командировку в центр (Київ) на тій основі, що я науковий робітник, а не агроном-масовик. Я дістав згоду за декілька хвилин. Одначе, мені довелось чекати ще цілих три дні, заки все це було оформлене, і я дістав право і спеціальний пропуск на виїзд назад. Те, що я тут бачив за ті три дні, не піддається описові. Люди пухли на моїх очах і ставали ніби надуті повітрям балони — ось-ось відірветься від землі і полетить, але вони не літали, а падали — один, другий, третій — щоденно. Їх не успівали підбирати. А таких же політвідділів (МТС) з країні — тисячі. Тому не дивно, що сталінський голод 33-го року забрав мільйони...

Як науковий робітник, що знаходився в командировці, я мав посилене харчування і харчувався в їдальні для привілейованих. Ось що я мав: пів кілограма чорного хліба з якоюсь гіркою домашньою, до нього — ранком та вечером — тепла чорна вода, на обід рідкий суп і... м'ясо — кусник кролика, біля сто грам, з кісточкою. Але, захопити в ту їдальню було страшно, боляче і соромно. Розказати про все, що там творилося, означало б намалювати картину в божевільному будинку в час катастрофи. Люди товпилися біля їдальні, ніби мурашки в потурбованому мурашнику — вони лізли у вікна, в двері, один на одного, а їх розганяли, били чим попало, випихали геть. Для цього були поставлені кілька чоловік (теж півголодних), і за обгризену кісточку кролика вони поводитись гірше собак — але нічого не помагало. Голодні і дальше лізли, навіть віднімали

Група юних одумівців на демонстрації.
Торонто, 29 травня 1983 р.

Фото Ів. Корця

один в одного — а ті, кому це вдалось, тремтливими руками пхали в рот всяку погань і жували з радістю... Ті, що "наситились" в їдальні, стрімголов виходили натикаючись на порозі на трупи — від чого здригали в страху, що і їм може статись подібне... Я ходив в ту їдальню лише один раз.

В селянських хатах "життя" дійшло до того, що в родині із шість-вісім душ, лишалось дві або три душі, та й ті жували дерево, шкіру, їли кору і... навіть ганчірки! Багато з них рвали якусь травичку... але її поїдали так скоро, що не встигала рости. Ніяка здорова уява (це треба бачити) не може собі уявити тих жахів, які викликає голод... І все це було в Європі, в "квітучій" країні під прапором... комунізму. Але Європа про це не знала... не припускала... не вірила, але... це було! Хто ж винен в тім, що цього не бачили? "Геніяльність...", бо ж це було приготування до "найдемократичнішої" і "найбільш досконалої" сталінської конституції. Більш того: це була школа для перетворення людей в рабів, щоб можна було дати їм "свободу". Так, панове, більшовизм це серйозна справа... У всякому разі вона більш серйозна, ніж думали і думають деякі комуністи, які ллють воду на комуністичний млин!

Мої документи були нарешті оформленні, і я

дістав спеціальний пропуск — без якого на залізничній станції не видавались квитки. Це привело до жахливого стану (і смерті) людей, які для спасіння свого життя стремілись куди-небудь виїхати — в інше місце: може там ліпше... Не буду описувати всіх тих випадків, зупинюсь лише на однім. Коли я стояв в черзі за квитком, хтось потяг мене за рукав. Я оглянувся. Передо мною стояла низенька, зморщена бабуся-півтруп, і лише її живі очі були направлені на мене з проханням — вона просила мене взяти їй квиток. Вже два тижні ходить вона на станцію і ніхто не хоче взяти їй квитка. Вона дає гроші: візьміть товаришу! Вона не може зрозуміти якихсь там пропусків... Ось гроші! Їх вислала дочка з Києва — вона там працює — вона кличе мене — я голодую: візьміть! І дійсно, десь за сотню кілометрів живе її рідна дочка (живе вона, очевидно, погано і мабуть сама не доїдає), яка хоче допомогти своїй матері — вона посилає їй останню копійку, але мати не може виїхати — спеціальні пропуски даються лише для особливо важких державних справ — а хіба наближаюча смерть бабусі є справа? Вона й так скоро помре... А хіба переживання дочки є аргументом? Таких є дуже багато — і якщо стати на шлях "буржуазних" почуттів, то й із революції вийде установа для безпритульних — ні, в нас революція велике діло, більше за всякі персональні переживання, терпіння, голод, і т. д. Ми боремось за світову перемогу... "комунізму". Ми стремимось до раю в цілм світі. В Києві дочка... старенька мати тут..., а між ними: Сталін.

Київ. Приїхав я в Київ коли ледве світало. Перше, що я побачив на площі біля залізничного двірця, цього прекрасного "соціалістичного" міста — це два великі вози навантажені доверху тру-

пами дітей, зібраних за ніч в помийних ямах міста. Трупі були необережно покриті рогожками (півпухлі візники не звертали на це уваги), і їхні ноги та руки вилазили з під рогожки і гоїдались в повітрі: да здоровствует щастлівая жізн! да здоровствует веселое детство!

Яке ж найбільше прокляття я можу кинути в оту тупу фізіономію, яка заключила союз зі смертю, напилася людської крові, людських терпінь і мук — та ще й "гордо" називається: Сталін?!

Олександр Верхівський, родився 1888 року в Кременчуцькій повіті. Помер на 87 році життя в Клівеланді, США. Походить з давньої священичої родини. Політичний емігрант в Женеві в роках 1912-1917. За професією агроном, науковий співробітник при ботанічній секції Академії Наук в Києві до 1941 року. Займався вирощуванням гібридів динь, цукрових буряків та тютюну. Цей уривок є з його книжки "Диктатура", яку писав у 1947 році. Книжка ця була в рукописі, який він послав у Париж для допомоги Вікторові Кравченкові, коли там відбувався процес перегляду свідчень Кравченка. Книжка пропала в Парижі, лишилися з неї лише "чорновики" в десяти зошитах. Син автора, вже покійний Олесь Верхівський, подарив ті "чорновики" своїм друзям.

Цей уривок друкується з ініціативи О. Стовби, Л. Ліщини, Й. Побивайла та І. Норки в пам'ять друга Олесь Верхівського який відійшов у вічність 11 квітня 1983 р. на 53 році життя в Клівеланді, США, як рівно ж в пам'ять померлих від голоду в Україні в 1932-33 роках. Олесь Верхівський син автора спогаду.

Редакція

Дм. ЧУБ

ЗБІРНИК ПОЕЗІЙ БОЖЕННИ КОВАЛЕНКО

(Нове видання в Австралії)

Щойно вийшла з друкарні В-ва "Просвіта" під маркою Літературно-мист. клубу ім. В. Симоненка перша книжка нашої авторки Б. Коваленко під назвою "Гомін Дніпра". Видання, яке приємно взяти в руки, має 95 сторінок, передмова члена Клубу Невана Грушецького, обкладинка Юрія Гіммельрайха, ціна \$5.00.

Хоч Б. Коваленко почала свої літературні спроби ще в молодечому шкільному віці, та обставини не сприяли дальшій праці в цьому напрямку. Лише у 1965 році, по приїзді до Австралії, той приспаний літературний вогник прокинувся знову, і авторка взялась за перо вже серйозніше. Такому відрухові часто сприяє або велика радість, або тяжкий сум, що просяться вилитись на папір. Так, ці нові поетичні рядки викликала ту-

га за рідною землею, за втраченою молодістю, за чудовими краєвидами Дніпра. Тож майже 75% віршів цієї збірки дихають глибокою ностальгією, повні ніжності і спогадів про минуле в рідному Києві. Тимто слухачі так чутливо сприймають творчість нашої авторки, коли вона виступає на літературних вечорах. І хоч авторка має в збірникові два розділи — "Відлуння серця" і "Моїй землі", та вони близькі, а часом і тотожні своїм звучанням — скрізь відлунує ота журба за рідною землею:

Де б не була: в Нью-Йорку чи Парижі,
Куди б не кинув злої волі гнів,
Згадки цвітуть, мов незабудьки свіжі,
І мерехтять мільйонами вогнів.
Столице рідна, київські каштани, —

Пелюсток ніжний дотик до лица,
(Хібащо серце битись перестане)
Вас пам'ятатиму аж до кінця...

Недаром не тільки тут, а і в Канаді та Америці, де виступала наша авторка на літературних вечорах з читанням своїх поезій, вони викликали рясні оплески й словесні подяки. Справді, треба мати черстве байдуже серце, щоб не реагувати на ті ніжні ліричні рядки:

О вітре мій! Земляче чорнобривий,
Прилинь на чужину і принеси
Кленовий шепіт рідної діброви
І подих голосіївських лісів.
Хай з'являться навіяні тобою
Дніпро і гай, і провесни мої,
Тож там, колись, ще зовсім молодю,
Безмежно полюбила ці краї...

Цю палку любов до рідного краю зустрічаємо в меншій чи більшій дозі у її більшості поезій. Вони збуджують слухача чи читача, змушують задуматись над своєю долею, що кинула нас на чужину, викликають безліч власних згадок. Такі зворушливі ностальгійні поезії зустрічаємо тільки в поезії неперевершеного ніжного лірика Олександра Олеса, що, живучи в Празі, писав незадовго до смерті:

О, принесть, як не надію,
То крихту рідної землі,
Я притулю до уст її
І так застигну, занімію...

Але Боженна Коваленко має й цілу низку поезій з громадським звучанням та здоровим патріотизмом, які ще не раз звучатимуть на наших сценах під час різних свят та літературних вечорів. В них вона плямує збайдужілих долярників, кар'єристів, тих, що забувають рідну мову, а поруч вона славить борців за волю України. Це такі поезії, як "Нескореним", "Жінкам України", "Київське море", "Пророкові", "За селом" та інші. У вірші, присвяченому героїчній малярці Аллі Горській, що як і композитор Івасюк, загинула від рук кривавих кагебістів, читаємо:

До столиці веде битий шлях,
Де сміливих борців тільки горстка,
Там зросла у байдужих тернах,
Пишна квітка доби — Алла Горська.
Розкопавши коріння страждань,
Віднайшла в них свою Україну,
Йшла дорогами правди й змагань,
Боронила ідею єдину...
Сонця промінь упав на ріку,
Свище вітер над Бабиним Яром,
Долю краю ділила гірку, —
Впала в руки і ти яничарам...

Як відомо, Аллу Горську, що приготувала вітраж про Т. Шевченка, знайшли з відрубаною головою.

Отже своєю творчістю Боженна Коваленко набула чималої популярності: її поезії друкували вже й заморські журнали та збірники, як "Нові дні", "Овид", "Наш світ", збірник ОУП "Слово", а в Австралії наш альманах "Новий обрій",

збірник "З-під евкаліптів" та збірник "Українські поети в Австралії", що їх переклав поет Р. Моррісон. Низку поезій Боженни Коваленко покладено вже на музику. Крім цього, вона на конкурсі СФУЖО в Америці за свій репортаж "Візу одержано" дістала першу нагороду. Відомо також, що Боженна Коваленко бере активну участь і в Шкільній Раді, і в Союзі Українок та в філії громади в Нобл парку. Одночасно вона постійно бере участь у Літературно-мист. клубі ім. Василя Симоненка, як в управі клубу, так і в літер. вечорах. Вона також є членом ОУП "Слово". Незначним недоліком цього видання є те, що збірник поезій прийнято видавати меншим форматом, а він вийшов форматом великої вісімки, як прозовий твір. Та це не зменшує вартості книжки.

Приємно відзначити, що в Австралії це вже восьма авторка видала власну книжку. Попередні були: Ірена Наріжна, Г. Чернобицька-Далека, Іванна Сірко (Б. Сібо), Зоя Когут, Леся Богуславець, Лідія Гаєвська, Ольга Терлецька та Люба Куценко (вишивки).

Наприкінці можна підкреслити, що творчість Боженни Коваленко щороку міцнішає, стають оригінальніші образи, мистецькі засоби, краща техніка віршування, що є позитивними ознаками. Тож бажаємо нашій авторці від вдалого дебюту окремою книжкою йти до дальших успіхів. А збоку спільноти, то годилося б кожному придбати це вартісне видання. Ціна книжки — \$5.00.

ЗВЕРНЕННЯ

Управа оселі ОДУМ-у, Аккорд, Н. Й. звертається до українського громадянства, організацій та церковних громад прийти з фінансовою допомогою для розбудови оселі.

Мета й ціль існування оселі ОДУМ-у "Київ" є допомагати в вихованні української молоді. Оселя творить платформу для переведення відпочинково-виховних таборів молоді й забезпечення необхідних умов фізичного й духовного виховання молоді.

Всі фінансові датки — пожертви та купівля шेरів — просимо висилати на адресу фінансового референта оселі ОДУМ-у "Київ" п. інж. С. Євсьєвського:

Mr. Serhij Jewsevskyj
420 Woodhaven Place
Philadelphia, PA 19116

Управа оселі щиро дякує всім жертводавцям за їхнє розуміння нашого звернення та закликає всіх відвідувати її під час вакаційного сезону. Оселя є до послуг молоді й старшого громадянства. Для послуг громадянства є кімнати з одним чи двома ліжками та кімнати для родин з приватними кухнями, загальна кухня — їдальня й купальний басейн.

За Управу оселі ОДУМ-у "Київ":
В. Кирейко — голова
Є. Кальман — секретар

В. К. С.

ВЛАДИСЛАВ ТРЕТЯК

...“Я припускаю, що я є дуже щасливий. Мені лиш 25 років, а я вже змагався в двох Олімпіадах, у сімох мистецтвах світу... Для багатьох людей це вистарчило б на ціле життя... Я маю лише 25 років... І мені ще хокей не надоїв! Кожне змагання приносить щось нового. Беручи до уваги, що не має обмежень в удосконалюванні, я ще маю багато нового навчитися...”

Ось так описував себе кілька років тому провідний воротар збірної ССРСР і можливо, найздібніший воротар світу, Владислав Третяк.

Владислав Третяк, син українських батьків, народився 25-го квітня 1952 р. поза межами України. Все ж таки він гордий зі свого українського походження. 1982 р., у привіті спортсменам УССР, він писав: "... Але до України у мене ставлення особливе. Батьки мої родом з Глухова, на Сумщині, де і нині мешкає мій рідний дядько Володимир Третяк. Ясна річ, кожна зустріч із земляками стає для мене святом. І хочеться заграти якнайкраще, хоча щосезону київський "Сокил" завдає нам дедалі більше клопоту...”

Владислав Третяк почав займатися спортом змалку. Це справді не диво, бо батько пілот, а мати інструктор руханки. Вони вимагали, щоб молодий хлопець займався якимсь спортом. До десятого року життя Третяк успішно засвоїв плавання, гімнастику, лещетування і копаний м'яч. На жаль, зацікавлення поодинокими видами спорту було короткотривале. Хлопець не мав терпеливості, хотів завжди пробувати щось нового. Одного разу — вперше закріпив хокейні уніформи. Рішив, що якщо не буде пілотом, так як тато, то буде хокеїстом...

Третяк переконав матір, щоб вона його взяла на "клубові випробування". Успішні кандидати залишалися при клубі. І так, 11-літнього Владислава Третяка прийняли до хокейної школи Центрального Спортивного Клубу Армії (ЦСКА). Третяка призначили на крило. Цю позицію грав він десь пів року. З невідомих причин він довгий час не діставав уніформу. Це турбувало малого хлопця і він одного дня виголосив тренерові: "... Тому, що у нас поки що не має воротарів, а є їхні уніформи, я буду грати як воротар, поки хтось не знайдеться..." І так Третяк дістає уніформу...

Цією випадковою подією розпочалася кар'єра воротаря Владислава Третяка.

Незабаром головний тренер ЦСКА примітив молодого Третяка і переконав хлопця, що з нього виробиться першорядний воротар. Від того часу Третяк розпочав неймовірний режим тренувань: три рази в день, одинадцять місяців у році... Часто тренери залишали його на додаткові вправи. Вимучений хлопець рідко нарікав.

Вліті 1967 р. 15-літній Третяк перший раз взяв

участь у змаганнях із старшою командою ЦСКА. Після двох тижнів перенесли його назад до юніорської команди ЦСКА, та все ж таки ці два тижні запалили нові мрії у молодого хлопця!

В наступних двох роках виграв нагороду найкращого юніорського воротаря ССРСР. В 1968 р. вперше виступив на світовій арені. Репрезентував збірну ССРСР на світових змаганнях Юніорів у Гельсінках. Здобув срібну медаль. Наступного року в цих самих змаганнях здобув золоту. Також у 1969 р. став першим воротарем ЦСКА.

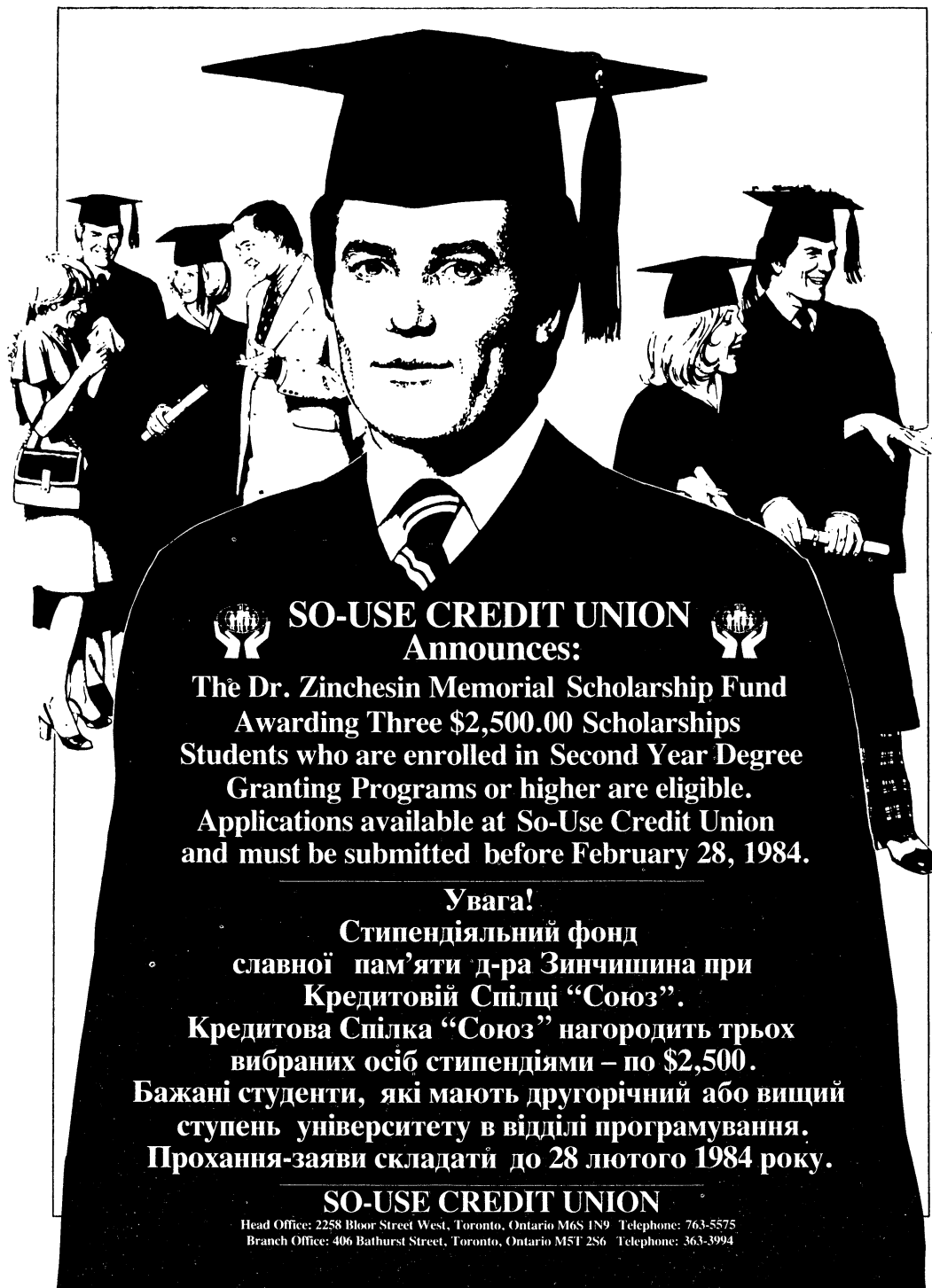
Клуб ЦСКА майже щороку виграв чашу ССРСР. Це справді не диво, бо в цьому клубі грають самі найкращі хокеїсти. ЦСКА собі стягає хокеїстів винятковим способом. В ССРСР військова служба є примусовою для всіх чоловіків. Хокеїсти мають вибір — або служити та муштруватися при війську, або грати в клубі ЦСКА. Щоб спортсмени хокею вирішували грати в хокей, їм надають певне військове звання, як і інші привілеї, які мають місце в советській системі. Третяк не вагався і залишився у клубі ЦСКА.

1970 р. Третяк перший раз репрезентував ССРСР у світовому чемпіонаті з хокею. Він був другим воротарем команди ССРСР. В той час українець Віктор Коноваленко обороняв ворота збірної ССРСР. У грі проти шведів Коноваленко був ушкоджений. Третяк його замінив. Дебют не був успішний. Пропустив у свої ворота два легкі голи. Команда ССРСР прогала гру 4 — 2. У наступних змаганнях Коноваленко знов виступав і команда ССРСР нарешті здобула золоту медаль. І так 18-літній Третяк, як другий воротар, поміг своїй команді стати чемпіоном світу.

В 1971 р. Третяк став першим воротарем збірної ССРСР. Збірна, в якій він грав, здобула до тепер дві золоті медалі на Олімпіадах 72 і 76 років і одну срібну медаль в 1980 р. Десять разів виграла чемпіонат світу! Найбільш переконлива перемога була в 1983 році, завдяки неймовірній обороні воріт Третяком... У сімох грах пропустив він тільки 4 голи!

Впродовж своєї кар'єри Третяк часто виступав проти канадських професіоналістів, отримуючи бурхливі оплески за свою неймовірну гру.

Перед виступом Третяк є напружений. В думках аналізує різні варіанти. Як тільки гра почнеться, вся його концентрація скерована на те, щоб не допустити голя. Коли пропустить гол, дуже це переживає. Третяк вірить в себе і свої здібності, і не боїться критики. До сьогодні, він є переконаний, що тренер збірної ССРСР зробив велику помилку, як у грі проти США на Олімпіаді 1980, замінив його заступником. ССРСР програв гру і золоту медаль. "... Тренер не мав права мене усувати з гри. Я грав добре. Тренер

SO-USE CREDIT UNION **Announces:**

The Dr. Zinchesin Memorial Scholarship Fund
Awarding Three \$2,500.00 Scholarships
Students who are enrolled in Second Year Degree
Granting Programs or higher are eligible.
Applications available at So-Use Credit Union
and must be submitted before February 28, 1984.

Увага!
Стипендіальний фонд
савної пам'яті д-ра Зинчишина при
Кредитовій Спільноті "Союз".
Кредитова Спільнота "Союз" нагородить трьох
вибраних осіб стипендіями – по \$2,500.
Бажані студенти, які мають другорічний або вищий
ступень університету в відділі програмування.
Прохання-заяви скласти до 28 лютого 1984 року.

SO-USE CREDIT UNION
Head Office: 2258 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Telephone: 763-5575
Branch Office: 406 Bathurst Street, Toronto, Ontario M5T 2S6 Telephone: 363-3994

попав у паніку... Якби я залишився при воротах, хто знає, як би гра закінчилася..."

В 1984 році Третяк правдоподібно знову буде обороняти ворота збірної ССРСР на Олімпіаді. Це вже буде четвертий раз у його кар'єрі.

Всі активні спортові кар'єри мусять колись закінчитися. Третяк вже підготовляється до того.

Хоч Третяк є військовим, його зацікавлення — це молодь. У свій вільний час, вивчає спортивну педагогіку. Хоча є бажання стати тренером, Третяк ще не знає, чи йому це буде до вподоби. Може, навіть, колись він кине гокей цілком. "... Але, що б я не робив у майбутньому, гокей буде у мене завжди найкращою частиною мого життя..."

Тарас МАЧУЛА

ЩОДЕННИК

Цей твір був нагороджений 3-ою нагородою на Конкурсі Творчості Молодих 1982, див. МУ ч. 325

8 травня 1998 р.

Мені сьогодні 23 роки. Кінчаю п'ятий рік медичних студій у Віденському університеті. Хоч як тяжко було, я надіюсь докінчити навчання і отримати диплом лікаря вже наступного року. Батько, як і всі батьки, гордий моїми успіхами.

Це вже третій тиждень, як тяжко занедужала моя тітка в Україні. Вона благає, щоб хтось із рідних відвідав її перед смертю. Батько доручив мені, по змозі, відвідати тітку. Мені цікаво, як я буду почуватися в Україні. У мене українська мова дуже слаба, не маю змоги вживати її щоденно як в Україні. І як сприймуть мене мої родичі?

Коли закінчу іспити я поїду в Україну. Моя душа повна переживань перед невідомим майбутнім. Надіюся повернутися назад додому за кілька тижнів.

16 травня 1998 р.

Тепер я в місті Житомирі, недалеко Києва. На жаль, я запізно приїхав. Тітка вмерла позавчора. Поховали її сьогодні, без священика, але із духовою оркестрою. Цей похорон мав на мене велике враження. Нагадував циркову виставу.

Кружляють чутки, що нині рано, о п'ятій годині, на Далекому Сході Китай напав на Советський Союз. Ці чутки не підтвердило радіо, але вони досить наполегливі.

Ще не мав змоги подорожувати і розглянути Україну.

18 травня 1998 р.

Чудовий ранок. Надворі тепло, кругом все потопав в зелені. Через відчинене вікно чути спів пташок, але люди приголомшені подіями дня. Советські радіопередачі і телевізори кричать про віроломний, зрадницький напад Китаю на Советський Союз. Радіо передає про великий наступ китаїців яким допомагають західні капіталісти, і голосить що советське військо наносить ворогові величезні втрати, відбиваючи атаки.

Це вже другий день війни, але нічого не згадується про атомні бомби. Можливо, що обидві держави стримуються від вживання ядерної зброї.

Доходять новини із Польщі, що там стався замах на генерального секретаря ЦК Компартії Советського Союзу — Володимира Матвєєва, який перебував у Варшаві.

Дядько Іван радить мені виїхати з України, поки не пізно.

21 травня 1998 р.

Вчора мене випроваджували до Києва. Зі мною їхав мій 19-річний двоюрідний брат Богдан. Він вчиться у Київському Політехнічному інституті і думає, що його мобілізують до війська.

Уряд дав мені дозвіл тільки на три-денне перебування у Києві.

В Києві великий рух, кружляють неймовірні чутки. Увесь залізничний і авіотранспорт призначений для армії. Бачу, що все скероване на схід. В цей день я бачив перших поранених, що прибули зі сходу.

Виїхати не маю можливості.

Бачили футбольні змагання між київською і московською командами. Під час гри міліціонер хотів арештувати молодого студента. Друзі цього хлопця заступились за нього і набили міліціонера. Незабаром приїхала допомога з міліції, збіглась юрба. Друзі студента набили і допомогли. Перекинули і спалили авто. Хтось розбив у крамниці вікно, і люди почали грабувати.

23 травня 1998 р.

Анархія, яка розпочалася з перших днів моєї подорожі до Києва продовжується. В місті горять деякі будинки, лунає стрілянина. Останньої ночі в місті було розклеєно на стінах листівки, які закликають народ стати на боротьбу проти комунізму. В нашому готелі сусідка з 9-ї кімнати була легко поранена. Вона з Канади. Безпорадна, взагалі не володіє ні українською ні російською мовою. Богдан і я вирішили їй, допомогти і відвести її до лікарні.

У лікарні були довгі черги поранених людей, які чекали на медичну допомогу. Лікар був переобтяжений роботою. Бракувало допомоги, і я став допомагати лікареві.

26 серпня 1998 р.

Уже три місяці як я працюю у київській лікарні. Кожний день я працюю від світанку до півночі, і не маю часу продовжувати свій щоденник. Тимчасом повсталла Українська Суверенна Держава. Цей національний рух прокотився по цілому Советському Союзі і виникло багато нових національних держав.

Тепер я мушу їхати назад до Відня кінчити навчання. Надіюся, що я з гордістю можу повернутися на свою вільну, незалежну Батьківщину.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повіdomляємо все українське громадянство м. Ошави і околиці, що в неділю 26-го лютого ц. р., відбудеться посвячення плащаниці і корогви придбаних молодими одумівцями і сумківцями. Посвячення відбудеться в Ошаві в церкві св. Івана, 31 Блор вул. Початок Служби Божої о 10 год. ранку. Після посвячення спільний обід.

Всіх ласкаво запрошуємо
ОДУМ і ТОП м. Ошави

П'ЯТИЙ СПОРТОВИЙ ТАБІР ОДУМ-У НА ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

П'ЯТИЙ СПОРТОВИЙ ТАБІР

— Від неділі 14-го до неділі 28-го серпня 1983 р., на прегарній і добре устаткованій оселі ОДУМ-у "Україна" біля міста Лондону в Онтаріо, Канада, відбувся П'ятий двотижневий спортовий табір Юнацтва ОДУМ-у. Участь в таборі брали 28 юнаків і юначок з місцевостей, Ошава, Торонто, Гамільтон, Лондон і Детройт. Працею табору керувала команда в складі: комендант — Тарас Ліщина, СВУ (старший виховник-учасник); старші бунчужні-виховники Юного ОДУМ-у Наталка Сніг і Володимир Тимошенко; обозний — Михайло Симаговський, та Віктор Педенко, СВП (старший виховник-провідник) — який відповідав за програму табору та координував працю інструкторів. Інструкторами на таборі були Олесь Петруша — копаний м'яч, Володимир Тимошенко — відбиванка, Наталка Сніг — теніс, Тарас Василенко — кошиківка, і Роза Шиндлер — плавання і водні гри. В додаток до програми табору були також включені інструкції з голфа і легкої атлетики. На кінець другого тижня табору відбувся таборову олімпіаду на площах університету західного Онтаріо в Лондоні.

З великим ентузіазмом, в добірному товаристві, в надії загартуватись та скористатись з досвіду своїх інструкторів, учасники розпочали і закінчили своє таборювання. З виховного погляду молодь на таборі перебувала під доброю, досвідченою опікою в українському оточенні.

Цього року до одумівців на таборі прилучились також молоді спортсмени з Пласту і СУМК-у, що є надзвичайно позитивним і здоровим явищем.

ДЮК

КОМАНДА ГОВОРИТЬ

Дорогі Таборовики,

Цього року припала честь мені бути комендантом спортового табору. Перед цим я ніколи комендантом не був. Спочатку, це мене трошки настрашило, бо я не знав, як поводитися як комендант. Але за деякий час я привик до цієї посади. На загал, табірний час пройшов дуже успішно. Інструктори були добрі та провадили різні види спорту. За це я хочу подякувати їм за їхню співпрацю, що дала можливість щоб табір виконав своє завдання. Завдяки адміністратору табору — пану Педенку, та кухаркам, їжа була дуже смачна. Щиро дякуємо кухаркам пані Симаговській і Наталці Неліпі перший тиждень, та пані Харченко — другий тиждень, за їхню тяжку працю.

Всі таборовики інтенсивно тренувались з різних видів спорту і для того, щоб перебити монотонність, мали пару прогульок — наприклад поїздка до Східного парку, прогулька по межі оселі, та поїздка до Університету Західного Онтаріо на "Track and Field Day". Також їздили на кінці першого тижня до церкви в Лондоні.

Я вірю що усім таборовикам сподобався цього-річний табір і, що ми всі побачимося знову на

другий рік. Останній наказ: Усі їдьте на зустріч! Допобачення.

Тарас Ліщина, комендант

**

Мої Друзі,

Бути бунчужним табору — досить тяжка робота. Цього року я, Володя Тимошенко, був бунчужним п'ятого спортового табору. Я любив свої обов'язки, бо мав гарну бунчужну з якою співпрацював. Цього року табір досить був малий, але всі учасники табірний час використали добре. Я сподіваюся, що всі прийдуть і на другий рік.

Володимир Тимошенко, бунчужний

**

Це є мій перший рік в спортовому таборі Бути бунчужною і співпраця з командою дала мені велику приємність. Табір був трохи малий, але учасники цього табору зробили ці два тижні успішними. Я думаю, що програма табору була дуже добра і вимоглива. Учасники всі поводитись добре і це помагало в роботі.

Я сподіваюся, що всі учасники цього року прийдуть і на другий рік щоб провести ще два тижні в спортовому таборі.

З одумівським привітом,
Наталка Сніг, бунчужна

**

Дорогі Друзі,

Це є мій перший рік на спортовому таборі. Цього року я був інструктором з кошиківки. Діти дуже цікавляться цим видом спорту бо є багато "руху". Всі таборовики працювали тяжко і через це поліпшали свої спортивні успіхи з кошиківки. Мені було дуже приємно працювати в таборі і я сподіваюся, що приїду ще на другий рік.

З одумівським привітом
Тарас Василенко
інструктор кошиківки

**

Дорогі Таборовики,

Цього року в спортовому таборі я був інструктором спорту з копаного м'яча. Бути інструктором — дуже тяжка та цікава робота. Мені сподобалося, що діти були зацікавлені цим видом спорту. Таборова програма була дуже цікава і давала можливість щоб всі учасники покращили свої знання з різних видів спорту. Я сподіваюся, що на другий рік всі прийдуть назад та привезуть з собою своїх друзів.

Олесь Петруша
Вих. Юного Одум-у
інструктор копаного м'яча

Дорогі Спортівці,

Це був мій третій рік в спортовому таборі. Кожен рік я знаходив щось нове і цей рік не був винятком. Цього року появились "canoes, paddle boats, broomball", і "fieldhockey".

Табір пройшов успішно, бо всі спортсмени мали велику охоту навчитися і покращати свої спортові можливості. Шкода, що я приїхав лише на другий тиждень.

Богдан Лисий
Старший Виховник-учасник
інструктор з тенісу

Це вже мій четвертий рік на спортовому таборі і перший, що я був у команді. Цей рік все дуже добре було організоване і, я думаю що учасникам подобалися всі змагання, які ми мали за два тижні. Таборовиків в цьому році було небагато, було б краще якби їх було більше.

На кухні, я так думаю, була дуже добра їжа. Після змагань всі були голодні і наші кухарки це добре знали і готовили дуже смачну їжу для нас.

Я сподіваюся приїхати знову на другий рік. Надіюся, що ще більше дітей приїдуть щоб провести добре час.

Ваш приятель,
Михайло Симаговський

ТАБОРОВИКИ ГОВОРЯТЬ

Я люблю цей табір тому, що тут є багато різних речей робити і тут є дуже цікаво.

Олег Келембет

Цей табір був дуже цікавий. Ми змагались з багатьох видів спорту. Цей табір дає нагоду розвивати мускули.

Борис Харченко

Я люблю цей табір — бо є добра їжа, можна довго спати і відпочивати, а також, тут є багато гарних людей.

Олександр Розлин

Мені дуже подобається табір. Подобалося грати в копаного м'яча. Їжа була добра. Дівчата були гарні.

Павло Гуйтан

Я люблю табір бо ми багато працювали а також я люблю спати і їсти. Я люблю теренову гру.

Тихон Сніг

Я приїхав в цей табір із своїм приятелем — Ігорем. Нам тут було дуже весело і ми провели гарно час. Ми брали участь у різних спортових змаганнях, наприклад: у відбиванку, в копаного м'яча, в кошиківку, в футбол, стук-пук та інші види

спорту. Але на жаль, мій друг не привик устатувати о сьомій годині ранку, і після одного тижня мусів поїхати додому виспатися. Хоч я не привик так рано вставати, якось витримав два тижні. Табір на загал був добре організований. Погода була чудова і їжа була надзвичайно смачна. Я також зустрівся із моїми друзями, з якими вже давно не бачився. Я зустрівся також із іншими хлопцями та дівчатами, і надіюся, що я ще колись із ними буду таборувати чи гуляти.

Тарас Родак

Цей рік був мій перший в спортовому таборі. Околиця оселі є дуже гарна і спокійна. Інструктори були добрі і тяжко працювали. Хоч таборовиків багато не було, вони всі були приємні. Для всіх тих, що хочуть провести гарно час, я рекомендую цей табір.

Лара О'Браєн

Мені дуже подобається тут в таборі. Всі учасники приємні і веселі.

Петро Неліпа

Мені цей табір дуже сподобався бо я люблю грати в різні види спорту та ще я зустрівся із моїми друзями знову. Ми мали добрий час і я надіюся, що знову приїду на цей табір.

Марко Щербань

Це є мій другий рік в таборі. Мені дуже тут подобається. Їжа смачна, люди гарні.

Ліза Жансон

Це мій другий рік в спортовому таборі. Мені тут подобалось, але я не любила бігати кругом площі десять разів у другій годині ночі. Їжа була дуже добра. Хочу приїхати знову на другий рік.

Ала Лисик

Цього року в спортовому таборі, я дуже любила зайняття та учасників. Мої приятелі були надзвичайно приємні. Але, пару членів команди могли б бути ліпшими до нас. Мені дуже сподобалося і я надіюся приїхати на другий рік. Дякую всім.

Ліза Притула

Це є мій перший рік в спортовому таборі і я його дуже люблю. Усі інструктори і команда дуже гарні. Хочу приїхати назад на другий рік.

Олена Блощинська

Два тижні в спортовому таборі були дуже тяжкі, але приємні. Команда і таборовики були цікаві. Я люблю всі види спорту, але не люблю бігати навколо площі. Я думаю, що я знову приїду на другий рік.

Надія Тимошенко

БАНДУРИСТИ ПИШУТЬ ПРО 4-ДЕННИЙ КУРС ГРИ НА БАНДУРІ В ТОРОНТО

4-денний курс гри на бандурі був досить цікавий. Один недолік курсу — чотири дні є замало часу на такий курс.

Андрій Жура
Детройт, США

Мені також подобався "Семінар'83". Оксана Р. добра вчителька. Я багато (дуже багато) навчилася і краще можу грати на басах. Мені здається що цей курс був закороткий.

Ліда Вакуловська
Торонто, Онтаріо

Я дуже полюбила цей курс гри на бандурі і багато навчилася. Я тепер вмію краще грати на бандурі. Вечором я із друзями пішла в кіно і ходила по місті.

Учителі курсу — дуже приємні.

Надя Гомонко
Гамільтон, Онт.

Багато скористав бо початківець. Назагал, курс мені подобався. Вважаю що треба більш систематичний підхід і дітей відокремити від старших початківців. Якщо буде подібний курс, то я напевно буду учасником.

С. Є., Бурлінгтон, Онт.

Дуже добрий курс!

Дякую Вам за Вашу терпеливість і навчання.
Х. В., США

Я скористала багато з цього курсу. Репертуар був гарний. Вільний час міг бути краще zorganizований. Учитель — Микола Н. був дуже добрий — учив дуже докладно.

Х. К., Лашін, Квебек

Курс мені подобався. Я не маю жодних нарікань ані порад бо все було дуже добре. Як-

Цей табір дуже добрий! Я люблю дуже теніс! Я дуже багато навчився про спорт.

Віктор Педенко

Від імені цілого спортивного табору, щира подяка панам Борису Яремченкові — президенту оселі — Павлові Лисику, Володимир Сніг, кухаркам — паням Каті, Симаговській, Любі Харченко, панні Наталці Неліпі, також паням що працювали на кухні — Олі Співак, Валі Яремченко і Галі Педенко за невтомну працю та бажання допомогти нашому табору.

би були подібні курси під час року я напевно б прийшла вчитися.

Марійка Ківірак
Ст. Кетеринс, Онт.

Мені подобався чотириденний курс гри на бандурі. Учителі були кваліфіковані і терпеливі. Бандуристи в моїй групі були часом голосні і тому сповільняли групу.

Ліда Куліш
Лашін, Квебек

На мою думку єдина проблема з курсом — закороткий.

Павло Пошиваник
Чікаго, США

Це був дуже цікавий курс гри на бандурі і мені він дуже сподобався. Було багато цікавих людей і я провів гарно час бо також зустрівся з друзями літнього табору.

Олександр Ємець
Торонто, Онт.

Мені дуже цікаво було бути учасником курсу. Я знову хочу приймати участь, якщо буде повторний курс.

Петро Решетняк
Торонто, Онт.

Увага!

Увага!

КУПУЙТЕ ЗБІРКУ ПОЕЗІЙ

МИХАЙЛА СИТНИКА

ЦВІТ ПАПОРОТІ

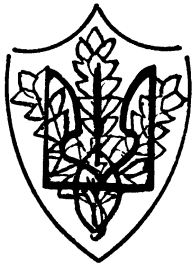
Крім поезій, до збірки входять: стаття про творчість поета М. Вірного і бібліографія творів поета, складена інж. І. Лучковим.

Ціна книжки у твердій обкладинці \$6.50, у звичайній — \$5.00.

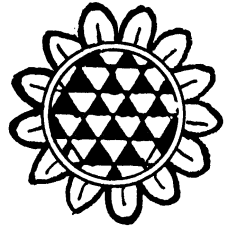
Замовлення з належною сумою слати на адресу:

Mr. H. KALMAN
376 Green Lane
Ewing, N. J. 08638, USA

**ЧИ ВАШ син або донька є в рядах
ОДУМ-у? Якщо ні, то чому ні?**

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

ЧЕТВЕРТИЙ СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Тиждень перед IV СКВУ я їздив до Детройту, на інтенсивний курс гри на бандурі, щоб навчитися декілька пісень і удосконалити свою техніку. Мені там було дуже приємно бо я ночував у приятелів і запізнав нове товариство. В четвер ми грали дві години на бандурі і співали. В п'ятницю ми грали від дев'ятої години до дванадцятої, потім був обід і знову лекції від другої до шостої години. Нас вчив маєстро Є. Цюра співати колядки. У суботу ми далі продовжували науку але під керівництвом Михайла Сердюка. Після денної проби ми розважались. Навіть під час гри ми мали комічні ситуації і було приємно посміятися. Ми грали: "Байду", "Дударика", "Марш молодих", "Думи мої" та інші пісні. У неділю ми мали останню пробу яка була у формі концерту бо ми грали так якби на СКВУ. Я був рад грати з такою доброю групою як детройтські бандуристи.

Олександр Ємець,
член Ансамблю бандуристів
ім. Г. Хоткевича в Торонто

4-го грудня минулого року я був у Мейпл Ліф Гарденс на соборній поминальній маніфестації. Я бачив голову консервативної партії — Браєна Малруні. Він дуже добре говорив про українців і про голод в Україні. На початку маніфестації була відправлена панахида за жертв Великого голоду. Я все бачив і чув бо був з одумівцями у групі яка сформувала тризуб. Все було дуже гарно, але я був дуже голодний, бо не було часу обідати. Мені подобалася пісня "Байда" яку заграли бандуристи. Після концерту я пішов додому.

Микола Ємець,
член Школи гри на бандурі
в Торонто

Це перший раз що я брала участь у такій великій події в нашому місті. В найбільшій залі, Мейпл Ліф Гарденс, зібралося понад вісім

тисяч людей щоб пригадати світові велику трагедію — Голод 1933 р. Я, з своїми товаришками одумівцями, брала участь у формуванні тризуба з іншими молодечими організаціями. Я також мала нагоду побачити голову парламентарної опозиції Браєна Малруні з дружиною Мілою. Мені подобалося бачити і чути великі хори а найліпше з усіх учасників були наші бандуристи яких було 148 і які прибули з різних міст Канади і США. Бандуристами диригував Г. Китастий. Хоч я член Одумівської Школи гри на бандурі в Торонто, шкодую що я не могла брати участь з бандуристами бо ще не в силі опанувати всі пісні.

Тамара Дрозд,
член Школи гри на
бандурі в Торонто

Мені дуже сподобався Четвертий світовий конгрес вільних українців. Дуже гарно що в Екуменічній панахиді служили разом Ієрархи Української православної, католицької і протестантської Церков. Мені також подобався спів Православних Церковних хорів під диригентурою пані Валентини Родак.

Апель був дуже ефектовним під проводом молодечих організацій, оркестрою Батурин і артистом Володимиром Довганюком. Дуже гарно молодечі організації сформували тризуб. Збірний хор чудово співав і приємно було слухати сольові і хорові частини. Промови Браєна Малруні і Степана Терлецького з Англії були вислухані з великою увагою. В час промов здавалося що вся зала завмерла. Промови були по-англійському і по-українському.

Ансамбль бандуристів мені найбільше сподобався. Бандуристів було багато і всі чудово були одягнуті в багато-кольорові українські строї.

Панахида, апель, хори, промови, бандуристи і всі присутні показали що ми, українці, "ніколи не забудемо Голод 1932-1933 р."!

Люба Буцька,
учениця курсів українознавства
ім. І. Котляревського
Торонто, Онт.

... Я також була на маніфестації 4-го грудня де була відправлена панахида у пам'ять понад 7 мільйонів жертв Голоду. Всі молодечі організації взяли участь у цій події. Вони сформували в центрі залі великий український тризуб. Це було дуже гарно. У мистецькій частині співав збірний хор міста Торонто та виступив збірний ансамбль бандуристів з Канади і США під проводом Григорія Китастого. Мені ця частина надзвичайно подобалася.

Надя Дубик,
член Школи гри на бандурі
в Торонто

**

... І я був учасником цієї великої події. Радий що я почув бандуристів, бо вони дуже добре грали і мені ця частина програми найкраще подобалася. З бандуристами також грали мої двоюрідні брати з Детройту — вони гарно грають на бандурі. Промови були дуже довгі, але Браєн Малруні, федеральний посол і лідер опозиції, цікаво промовляв. Дуже добре що він був запрошений і виступив, бо без нього, я не думаю щоб було таке велике зацікавлення і розголошення в мідії. Телевізійні станції в Торонто декілька разів показували частини маніфестації, а уся торонтська англomовна преса написала статті про цей день.

Борис Харченко
юн-одумівець, Торонто

**

Нам було дуже приємно що ми мали нагоду грати у цій великій і важливій події. Концерт був чудовий хоч твір "Байда" мусів краще звучати. Це тому що деякі бандуристи стримували темпо пісні, а в місцях прискорювали. Грати з таким великим числом бандуристів не легко! На пробі бандуристи були більш уважні, а в неділю схвилювані. Ми, з членами нашого ансамблю старанно готовились до цього виступу і для нас це була честь грати із старшими бандуристами різних міст Канади і США. Коли буде наступний такий концерт?

Катя і Олена Кошарні,
члени Ансамблю бандуристів
ім. Г. Хоткевича в Торонто

**

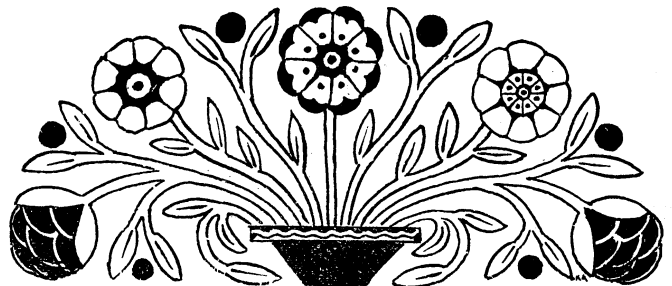
Разом із Борисом і Віктором, я також був у Мейпл Ліф Гарденс на IV СКВУ. Там були майже всі молодечі організації: ОДУМ, Пласт, СУМ, СУМК, МУНО та інші. Разом з 8-а тисяч присутніх людей ми сиділи майже 4 години і слухали багато цікавих промсв. Дуже популярний був Браєн Малруні — лідер опозиції. Він цікаво говорив і здається найкраще. Найцікавіший момент цілої маніфестації був виступ молодих бандуристів. Вони звучали прекрасно!

Павло Маслівець,
юн-одумівець, Торонто

**

Четвертий світовий конгрес вільних українців відбувся в Торонто минулого року. Я пішла на поминальну маніфестацію з одумівцями і ми були частина групи яка створила тризуб. Підлога була холодна і ми мерзли. Панахиду відспівали Православні хори під диригентурою пані В. Родак. Мій тато також співав у цьому хорі. Збірний хор міста Торонто під проводом З. Лавришина гарно відспівав свої пісні. Багато промовців говорили про Голод 1932-33 р. а Браєн Малруні висловив свої думки про визволення України. Тоді, Збірний ансамбль молодих бандуристів почав грати. Бандуристи заграли: "Страшний суд", "Дударика", "Думи мої" та інші пісні дуже гарно, але інструментальний твір "Байда" на мою думку не звучав дуже добре бо не всі грали разом. Може тому що було багато бандуристів і не всі бачили диригента. Все ж таки, ця мистецька частина мені дуже подобалася. Після концерту ми гарно по-вечеряли і обговорювали цю велику історичну подію яка сталася в нашому місті і в якій ми були учасниками.

Оленка Ємець,
член Школи гри на бандурі
в Торонто

КАЛЕНДАР ВІДОБРАЖУЄ ЕТНІЧНУ СПАДЩИНУ

(Канадська сцена) — Онтарійська багатокультурна спадщина є відображена в календарі на 1984-ий рік, який опублікувало Онтарійське Багатокультурне Історичне Товариство і Онтарійська Спадщинна Фундація. У цьому календарі знаходиться 60 фотографій, включаючи тих мадярських утікачів, які приїхали до Торонта в 1957-ому році, першу всекитайську Торонтонську гаківкову дружину (1949) і словацьких будівельних робітників, які працюють на дорозі (1928).

Календар має у своєму списку 120 свят із 60-ти країн світу. Його можна дістати в канцелярії Багатокультурного Історичного Товариства, яке приміщується при Квінс Парк Крессент-Схід 43, Торонто, Онтаріо, М5С 2Ц3. Ціна одного примірника вичисить 6.95 доларів, включаючи упаковку і поштову оплату. Є 20 відсотків знижки на замовлення в кількості 10-ти примірників або більше.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Хвальна Редакціє!

У вашому журналі за листопад 1983 року поміщений вірш Зої Когут, "Рік 1933" ст. 9, який з погляду мистецького й ідейного становить цінність і, по задуму автора, мав би виявляти прагнення й думи нашого народу. У вірші є пекучі слова:

*"Чим завинили вони проти Тебе,
Боже! За що їх караєш, скажи!"*

З погляду ж нашої Христової віри (та ще й Православної), Бог не міг карати в 1933 році наш нарід голодом, — карали, мучили, вбивали наш нарід тоді й в інші роки богоборці, відступники від Бога, які виконувати могли тільки волю диявола (Івана 8,44).

Про те ж ширше я написав у своїх зауваженнях до статті прот. Ст. Ярмуса, яку добре було б, якби ви надрукували, щоб серед нас не поширювалися хибна наука, переконання, щоб ми даремно не приписували Богові самі жорстокі вчинки боговідступників і нищителів нашого народу.

Якщо ми хочемо ісповідувати правду, то мусимо мати відеагу й стати на оборону правди! В Господній молитві ми називаємо нашого Всемогутнього Бога Батьком — "Отче наш...", у притчі про блудного сина Господь показує, що наш Батько-Отець Небесний є люблячий. А які це люблячі (навіть чисто людські) батько-мати будуть мучити своїх дітей голодом?

Отже, — з Богом — виконуймо волю Божу, свідчимо в світі цим про нашого люблячого Бога-Отця й Його Сина, а нашого Господа Ісуса Христа.

Бажаю всім вам радості й утіхи в Господі. З любов'ю у Христі,

святий
Тарас Славченко
Ст. Кетеринс, Онтаріо

"Молода Україна" цікавий журнал — але прошу не поміщати одних знімків по три, а то й по чотири рази на рік.

Щастя Вам Боже!

М. Кравченко
Ст. Кетеринс, Онтаріо

**

Ми поміщуємо, шановна пані Кравченко, іноді ті самі знімки щоб заощадити гроші на кліші. Ми стараємось обмежитись до двох разів, але часом цього не дотримуємось. Вибачаємось. Ваше прохання будемо мати на увазі.

Редакція

Шановна редакціє!

Я вже старша жінка, але з задоволенням читаю журнал. Читаючи його я нібито молодію.

З пошаною

Марія Посипайло
Форт Лаудердейл, Флорида

**

Дякуємо пані Посипайло за Ваші милі слова. Такі похвали це є дійсно одинока винагорода яку редакція, адміністрація і автори "Молодої України" дістають за довгі години праці. Ці години вони відривають від відпочинку після праці якою заробляють на хліб щоденний.

Редакція

**

Шановна редколегіє!

Журнал "Молода Україна" цікавий і на високому рівні. Добре що Ви гідно відзначили посвячення пам'ятника митр. В. Липківському.

Оксана Метулинська
Ст. Кетеринс, Онт.

**

Вш. п. редакторе!

Мені подобаються листи до редакції і коментарі на них. Завжди щось можна цікавого довідатися.

Клавдія Гаврилук
Ст. Кетеринс, Онт.

**

Нам теж подобається, пані Клавдіє отримувати листи від читачів. Ми тоді бачимо що читачів задовольняє, а що ні.

Редакція

**

Шан. п. редакторе!

Журнал нам дуже подобається. В нім є що читати і є чому повчитись. Ми з цікавістю читали статтю О. Стовби "Жертви голоду 1932-33 рр. в Семенівському повіті на Полтавщині", ч. 327 за листопад 1983 р. Подібні трагедії переживала і я.

Наталка Проненко
Торонто, Онт.

У ПРАЦІ, в грі з іншими — формується характер молоді.

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Має щоденний щадничий план, який дасть найбільший заробіток за ваші вкладені гроші.
- Дає малі і великі особисті і моргеджеві позички, в міру можливостей
- Має життєву асекурацію на заощадження до \$ 2.000 на особисті позички до \$10.000 після вимог КІОМІС.
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих та платити 3% на чекові конта.
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду.
- Дає різні фінансові поради.
- Дає паспортні гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугову
- Дає добрі кредитові звіти
- 34 роки на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:

2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

- В 1-шу річницю смерти Дмитра Співака, зложили на невянучий вінок, Віктор і Галина Педенко, Тори Гіл, Онт., 25.00
та Борис і Віра Яремченко
Лондон, Онт. 50.00
Володимир Лисий Міненотка, Мін. США 50.00
Юрій і Оленка Лисик Ошава, Онт. 50.00
А. Канарейський Пенкington, Б. К., 25.00
Кіш Старших Виховників ОДУ-М-у Канади, передала Ірина Ромас, Торонто, Онт. 25.00
Василь і Людмила Неліпа (коляда), Торонто, Онт. 25.00
На невянучий вінок бл. п. Катерини Безкровної

Павло і Ліна Дрозд, Торонто, Онт. 25.00

В 10-у річницю смерти бл. п. тата Григорія Роман, зложили на невянучий вінок, Зіна і Іван Корець Торонто, Онт. 25.00

Наташка і Григорій Проненко з нагоди дуже успішної забави "Веселі Вечерниці" що відбулася в Торонто 4 лютого ц. р. 20.00
Олександр Іващенко (коляда)

Бруклін, Онт. 20.00

Надя Гаврилюк С., Сарнія, Онт. 18.00

П. Діловський Рочестер, Н. Й. США 16.00

На невянучий вінок бл. п. Варвари Кузьменко, Петро і Валентина Родак, Торонто, Онт. 15.00

На невянучий вінок бл. п. Варвари Кузьменко, Євгенія Тур, Скарборо, Онт. 10.00

І. Стадніченко, Зах. Німеччина 10.00,

Петро Косенко (коляда) Рочестер, Н. Й. США 10.00

Вадим і Раїса Вакуловські, Віловдеїл, Онт. 8.00

Леонід Павлюк, Ошава, Онт. 8.00

Петро Одарченко, Такома Парк, США 8.00

Ірина Степова, Торонто Онт. 8.00

Іван Даценко, Етобіко, Онт. 8.00

Олександр Міщенко, Ошава, Онт. 8.00

Н. Ковалевська, Ютіка, США 8.00

Михайло Педенко, Лондон, Онт. 8.00

Петро Цехош, Торонто, Онт. 6.00

Петро Матула, Потомак, США 6.00

Михайло Смик, Детройт, Міч. США 6.00

Фодосій Вовкодав, Скарборо Онт. 6.00

Іван Юхименко, Торонто, Онт. 6.00

Іван Кучеренко, Ліверпул, Н. Й. США 5.00

Остап Казанівський, Ст. Катеринс, Онт. 3.00

Іван Руденко, Еванстон, США 3.00

Е. Стадніченко, Зах. Німеччина 2.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:

- Василь Неліпа, Торонто Онт. 1
Фодосій Вовкодав, Скарборо, Онт. 1
Зіна Корець, Торонто, Онт. 1
Ярослав Славутич, Едмонтон, Альб.

Жертводавцям і прихильникам
"Молодої України" щира подяка.

Редакція і адмін. "М. У".

З ЖИТТЯ ОДУМ-У В МІН- НЕСОТІ

Якщо подорожуєте, обов'язково вживайте Вальтон Травел Агенсу, яка дає 10% зі свого заробітку на цілі ОДУМ-у. Але обов'язково при замовленні квитків зазначте, що їх рекомендувала Вам UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION. Address: WALTON TRAVEL SERVICE, Inc. 5669 Duluth St. Golden Valley. Tel. 546 8822.

ЖАРТИ

— О, люди, люди! — Стогнала бідна куриця. — Всі кричать, що вони не є хабарники. А лиш спробуй не дати їм щоденно одного яйця — заріжуть.

**

Молода дружина спекла для свого чоловіка перший торт. Чоловік помітив по кольору, що для нього вжито забагато яєць.

— Кохана, як це сталося, що ти вжила для нього так багато яєць? — Лагідно запитав він.

— Я вже не мала де їх діти, бо вони всі були зіпсуті.

**

Знана голівудська артистка звернулася до невропатолога з жалобою на своє нерве розстройство. Доктор порадив їй змінити спосіб життя.

— Доктор, — хітнула вона, — за останні кілька років я змінила сім автомобілів, змінила дев'ять режисерів, чотири собаки, сімнадцять разів колір волосся, шість разів чоловіка... Що ж я ще можу змінити в моєму житті?

**

Керівник бюро помітив одного службовця сидячим за столом і сплячим.

— А ви що, спите?

Той відкрив очі й відповів:

— О, я не знав, що у вас не дозволяється по обіді молитися.

**

Жінка до чоловіка в гурті:

— Замовчи! Якщо хтось захоче знати твою думку, я скажу її тобі...

Габріш

Ціна 1.25 дол.
в США і Канаді

MOLODA UKRAINA

If not delivered please return to:

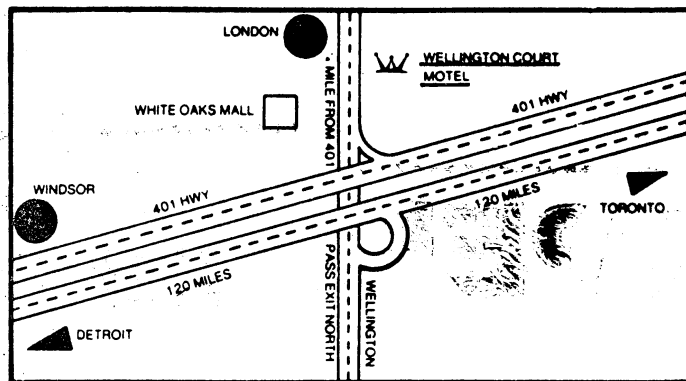
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

**ARMADALE
MEAT PRODUCTS LTD.**

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ
В ТОРОНТІ Й ОКОЛИЦІ
Крамниця при вул. Блур коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

WELLINGTON COURT MOTEL

ОЛЕКСІЙ І МАРІЯ МАКАРЕНКО

ВЛАСНИКИ

1078 Wellington Rd. So. off Hwy 401
LONDON, Ont. N6E 1M2 — Phone (519) 681-1050

ДОБРА ОБСЛУГА, ПРИВІТНА
АТМОСФЕРА.

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2204 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N4

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДІЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугову
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форпеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідифайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕНЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно
у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під
назвою SIPCO. Просимо наших відборців заїж-
дати до наших SIPCO і наповняти авто бен-
зиною.